National Library
Bibliothèque Nationale
DEC 27 1974
Newspaper Section
Section Journ

B103/a/40/8

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS ŠIDARS. Phone 466-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5624 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 51. SESTDIENA, 1974. GADA 21. DECEMBRIS 24. GADS SATURDAY, DECEMBER 21, 1974.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2240 Cena 50 centu

ZIEMAS SVĒTKOS

Elmāra Damberga zīmējums Latvijai Amerikā

Archibīskaps Arnolds Lūsis

Lielais prieks

„Es Tev pateicos, Tēvs, debess un zemes Kungs, ka Tu šīs lietas esi apslēpis gudriem un prātniekiem, bērniem tās darīdams zināmas." (Mateja ev. 11 25.)

Mēs dzīvojam laikmetā, kad cilvēkiem atkal jāmācās priecāties ar tīru nesagandētu prieku. Pasaulē, kas ar katru dienu vairāk top fiziski un garīgi piesārņota, mēs prieku daudzreiz cenšamies aizstāt ar izpriecām. Un šādā veidā radītais dvēseles tukšums kļūst arvien kaillāks un dažreiz arī atbaidošāks.

Lai atrastu Tīrā prieka avotus, mums jāmācas Dieva radītā pasaulē raudzīties ar bērna gaišām acīm. Tad pasaule mums atklāsies kā liels starojošs brīnums, un katra puķe ceļmalā mums liecinās par to, cik gudrs, varens un cēls ir bijis visuma un visu lietu Radītājs.

Skaisti šo atziņu ir pateicis arī Kristus, par kuŗu brīnišķīgo piedzimšanu mēs domājam atmiņās aizejot uz Betlēmi, tagad naida un nemieru saplosītās Palestīnas robežās.

„Es tev pateicos, Tēvs, debess un zemes Kungs", Kristus ir teicis, „ka tu šīs lietas esi apslēpis gudriem un prātniekiem, bērniem tās darīdams zināmas" . . .

Kristīgā religija zināmās aprisēs, ir dievbērnības dzīves zīpa, jo daudz izteiktāki kā citas religijas tā liecina par Dieva-Tēva mīlestību uz zemes bērniem, arī tiem, kas pazuduši, kas saistīti grēka un launuma važās.

Šo vēsti par Dieva tēvišķo labestību un mīlestību - pasaulē ir atnesis Betlēmē piedzimušais Pestītājs. Un šajā vēstījumā sakņojas kristīga cilvēka cerība, apskaidrotais, tīrais prieka, kas skaŗ mūsu sirdis, kad atceramies Dieva sūtītā Glābēja nākšanu pasaulē.

Viss, kas noticis Betlēmē, ieķļaujas brīnumu aprisēs. Tur tiek salauzta dabīgā kārtība, kādā bērnam jānāk pasaulē. Tur ir eņģeļi, ko debesu izpla-

(Turpinājums 20. lp.)

Katrs par sevi mēs nekas liels neesam, bet esam kaut kas tikai visi kopā: tikai visiem kā tautai mums ir nākotne.
Latvijas valsts un ministru prezidents Dr. Kārlis Ulmanis.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

novēl visiem tautiešiem galīgus un priecīgus Ziemas svētkus un panākumiem bagātu Jauno gadu.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1974. G. 21. DECEMBRIS, 51. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ie skats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00. tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

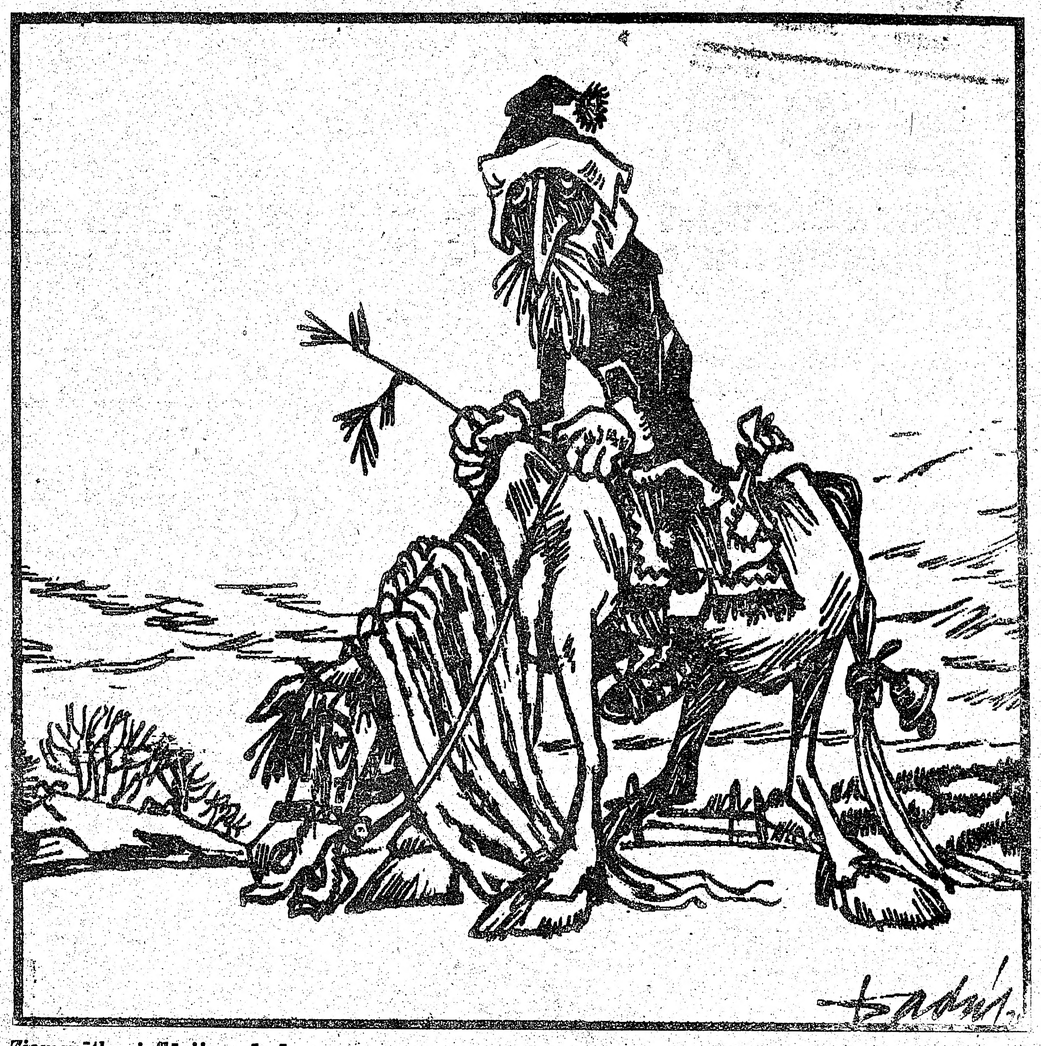

Ziemsvētku inflācijas zīmē.

Dadža zīmējums

Latviešu institūts

Latviešu institūta padomes pirmajā darba sēdē Klīvlandē pieņēma šādu prof. Dr. V. Klīves izstrādātu deklarāciju:

Mēs dzīvojam paaudžu maiņā. Paaudze, kas izcīnīja un izveidoja neatkarīgo Latviju, pamazām aiziet mūžībā. Jaunietis, kas kā pēdējais beidza vidusskolu 1940. gada pavasarī, tagad ir jau pāri piecdesmit. Mūsu līdzšinējais darbs kultūras dzīvē balstījās uz šo Latvijas veidotāju paaudzi. Daudzos gadījumos šī paaudze bija lielu kultūras vērtību glabātāja un sargātāja. Kā mēs pasargāsim šīs vērtības no iznīcināšanas? Līdz šim tas nav bijis tik akūts jautājums, jo šīs paaudzes darbinieki paši bija aktīvi un cerēja atgriezties Latvijā. Neviena no latviešu organizācijām nav īpaši interesējusies par šiem jautājumiem vai bijusi spējīga dot ilgstošu atrisinājumu. Latviešu institūts ir latviešu sabiedrības mēģinājums dot šai problēmai atrisinājumu.

Vecākā kultūras darbinieku paaudze ar savu veidošanos un kopīgo darbu neatkarīgās Latvijas laikā garantēja kultūras vienību. Vienalga, kurā pasaules zemē tie darbojās, tie piederēja vienai saimei. Gadījumos, kad trūka oficiālo sakaru vai iespējas izmainīt domas, pastāvēja privāti sakari, neskaitāmas draudzības, kas kā neredzami pavedieni sēja kopā visu mūsu kultūru. Mēs kļūstam sveši. Mums pastāv vairākas vispasaules latviešu organizācijas, mums ir dažas filmas par visu latviešu dzīvi, mēs izlasām šo to latviešu laikrakstos, šad tad satiekam citu zemju latviešus, bet tas ir viss. Mēs augsti cienām un priecājamies par PBLA aktivitāti, kas dod zināmu fokālu centru mūsu politiskajam darbam. Bet kā ar kādu ilgstošāku kultūras pasākumu? Ja mums nepatīk institūta ideja, otra iespēja būtu izveidot plašu Kultūras biroju pie PBLA. Bet vai tādā gadījumā jautājums nebūtu par nosaukuma izvēli? Latviešu institūts, kā to dibinātāji pasvītrāja, domāts visiem latviešiem.

Mūsu kultūras pastāvēšana apdraudēta ne vien ārpus Latvijas, bet arī pašā Latvijā. Apbrīnojam jaunos latviešu kultūras darbiniekus, kas par spīti visām pārkrievināšanas briesmām un draudiem, spēj saglabāt savu latvisko garu un spēj radīt jaunas vērtības. Nav noslēpums, ka viņu darbs apdraudēts. Mēs zinām, ka viņi nav brīvi. Ko mēs darām viņu labā?

No vienas puses, šeit ir mūsu politiskā cīņa, ko veic mūsu centrālās organizācijas. No otras puses ir jautājums, vai latviešu kultūras darbinieki kā vienība ir pacēluši savu balsi Latvijas labā starptautiskās organizācijās? Tas ir noticis tikai atsevišķos izņēmumu gadījumos un ierobežotos apjomos. Mūsu kultūras darbinieki ir liels spēks, bet mēs neesam šo spēku ne pilnīgi apzinājuši, ne izmantojuši. Šajā ziņā institūta izveidošana ir turpinājums sabiedrības aktīvizēšanai, kas sākās ar PBLA darbības pastiprināšanu.

Ir pienācis laiks plānot mūsu kultūras dzīvi un darbu uz priekšu. Uz šāda kopīga plāna nepieciešamību ir norādījis prof. E. Dunsdorfs jau pirms vairākiem gadiem. Darbojoties bez kopīga plāna, izlietojam nelietderīgi līdzekļus un enerģiju. Lai varētu plānot, nepieciešams pārskats par pašreizējo darbību un pētījumi par mūsu sabiedrības attīstību, ieskati par nākotnes vēlmēm. To nevar veikt neviena amatpersona kādā latviešu organizācijā vai arī kāds atsevišķs latviešu zinātnieks, bet tikai institūcija. Tie ir tikai daži jauni un neatliekami uzdevumi, kuri jāveic Latviešu institūtam.

Ir svarīgi, ka Latviešu institūts veiks darbu, ko sagaidām no centrālajām organizācijām. Latviešu sabiedrība radīja centrālās organizācijas vairāk nekā pirms 20 gadiem. Tās izveidoja nepieciešamo pasākumu veikšanai. Atskatoties uz šo organizāciju veidošanos, redzam, ka daudziem šo organizāciju dibinātājiem bija ieskats, ka tās būs īslaicīgākai darbībai. Vai tas bija lielais

(Turpinājums 17. lp.)

Lasītāju vēstules.

DOMAS PAR NESEN NOTIKUŠO IZSTĀDI

Pagājušā Latvija Amerikā numurā (Dr. J. Karola vēstule rakstīta 25. novembrī — red.) ievietotā kritika par šo skati nav saprotama, nav objektīva, bet beidzas ar afektā izteiktu sajūsmu. Lieldienu salu 4000 gadu vecās, akmenī cirstās sejās vēl tagad var saskatīt izteiksmi. Minētā mākslas skatē redzētās sievietes ir izkropļotas, ar milzīgiem deguniem, nedabiski gariem kakliem un bez izteiksmes, nedzīvām acīm — vienkārši atbaidošas. Tās būtu liekamas Ontario mākslas mūzejā par biedinājumu mākslas draugiem.

Dr. Jānis Karols Toronto

LABA IDEJA

Arnis Ķeksis L. A. 26. okt. n-rā savā vēstulē aicina atcerēties mūsu brīvības cīnītājus un mudina visas latviešu organizācijas brīvajā pasaulē ielūgt savos sarīkojumos lāčplēšus un kara invalidus, neprasot ieejas maksu nemaz vai arī nosakot pazeminātu maksu. Liels prieks, ka dažas organizācijas jau to dara. Par daudz mums svešumā saulainu dienu, lai justu mūsu cietēju dziļās rētas un sāpes! Liekas, ka puse trimdas latviešu jau aizmirsuši mūsu cīnītājus, kuriem pateicoties daudzi varēja aizbraukt no degošās Latvijas. Mūsu dzīvības bija Dieva rokās, bet šodien šaustīta dvēsele, rētaina miesa — seno nikno cīņu nopelnu tiesa . . .

Lāčakepa, Sadberijā, Ont.

ANGLISKIE DIEVKALPOJUMI LATVIEŠU BAZNĪCĀ

Paldies Dr. Jānim Karolam par vēstuli Latvija Amerikā 7. dec. n-rā, kurā viņš, runājot par angliskiem dievkalpojumiem latviešu baznīcā, jautā: „Vai latvietības norietš?" Labi, ka iecienītais Toronto latviešu ārsts šo lielo latvietības draudu atgādinājis atklātībā. Angliskie dievkalpojumi latviešu baznīcā ir arī dziļš apvainojums gados vecākiem latviešiem, kas grūti strādādami savus dievnamus iepirkuši un izmaksājuši, bet nu mūsu jaunie latviešu mācītāji, paredzot, ka latviešu dievlūdzēju skaits, vecajiem aizejot mūžībā, saruks, pulcina mūsu baznīcā cittautiešu sievas un vīrus, lai izveidotu angliski runājošas draudzes . . . Mums nav vajadzīgi draudzes locekļi, kas neprot latviešu baznīcā Dievu lūgt latviešu valodā! Ja jaukto laulību latvieši vēlas piederēt pie latviešu draudzes, arī otram partnerim, kas runā citu valodu, jāiemācās latviski. Jaunie latviešu mācītāji, kukus mēs algojam, lūdzu padomājiet, kurp ved jūsu pasākums ar angliskiem dievkalpojumiem mūsu baznīcā!

B. Silgale Toronto

VAI TIEŠĀM PUSE JAU PAGALAM?

LNAK sēdes atreferējumā (L. A. 23. nov. n-rā) lasāms, ka debatēs par Jaunās Gaitas saturu kāds no sēdes dalībniekiem izteicies: „Saturs ir kontroverss, bet savus ieskatus katram tiesības pateikt. Kāda ir mūsu sabiedrība — vai arī tā nav varbūt 50:50?"

Savus ieskatus katrs var sludināt, bet kādēļ mūsu bērni — Mazputniņa lasītāji jāiepazīstina tieši ar sarkano ieskatiem? Mazputniņam un Jaunajai Gaitai ir kopīgs apgāds, tādēļ, jādomā, arī kopīga adresu kartotēka. Ja rezultātā puse no Kanadas latviešiem jau būtu kļuvusi „kontroversa", vai LNAK izglītības nozarei nebūtu ieteicams pārdomāt — kā tas varēja notikt? **Olģerts Liepiņš** Bostonā

BALTIJAS BRĪVĪBAS JAUTĀJUMS

Rakstā „Jauni bēgļi" (L. A. 7. dec. n-rā) lasāma ziņa, ka baltieši noraidījuši ukraiņu piedāvājumu nomāt telpas Ukraiņu centrā Ņujorkā, minot par iemeslu, ka Baltijas valstis neesot Pad. savienības sastāvdaļa, bet okupētas. Tiesa, bet arī ukraiņi ir krievu komūnistu okupēta un apdraudēta tauta, tāpēc tuvāka saskare un sadarbība ar šo tautu nāktu par labu arī Balt. valstu brīvības jautājumā. Baltijas valstu brīvība nav iedomājama bez brīvības citām nekrievu tautām, sevišķi ukraiņiem, ar kuriem sadarbība ir vēlama un nepieciešama.

Lasītājs Toronto

VAI PAREIZAIS VEIDS?

Roberts Apenītis L. A. 30. nov. n-rā pārmet V. Korstam par „soļošanu republikāņu pavadā". Ir labi arī tā, kā to dara R. Apenītis: vienreiz balso par vienas, otrreiz — otras partijas kandidātu, aizmirstot, ka viņš reizē balso arī par partiju. Nedomāju, ka tas būtu pareizākais veids, jo arī šim balsojumam ir savas ēnas puses, ko rāda kongresa un senāta vēlēšanu iznākums ar ⅔ balsu vairākumu demokratu labā. Tagad iespējams ikvienu prezidenta ierosinājumu noraidīt, arī tos, kas būtu nepieciešami pašreizējos saimnieciskos apstākļos. Saimnieciskо problēmu atrisināšana prasa sadarbošanos ar prezidentu, nevis otrādi.

Lasītājs Čikagā

„LATVIJA" BŪTU APBŪVĒJAMA

Gaŗezeram kaimiņos 1967. gadā no Kristus draudzes lauku īpašuma tika atdalīti 50 akri zemes, sadalot tos 92 apbūves gabalos latviešu ciemam „Latvija". Cik zināms, līdz šim apbūvēti tikai 8 gruntsgabali. Zemi vajadzēja iegūt tikai tiem, kas to vēlējās apbūvēt, bet ne uzskatīt par izdevīgu naudas ieguldīšanas veidu. Sākotnējais nolūks bija, lai Gaŗezera kaimiņos rastos latviešu ciems, kas rosinātu Gaŗezera dzīvi visu gadu. Latviešu ciemam „Latvija" ir ievēlēta arī sava pārvalde, kas uzņēmusies iniciātīvu par ciema apbūvi. Arī tai būtu kāds vārds sakāms.

J. Dimants sen., Aijovā, ASV

PRET KO VIŅI DEMONSTRĒJA?

Amerikas latviešu jaunatnes kongresā Detroitā grupa latviešu jauniešu, kad dziedāta ASV himna, palikuši sēdot, jo patvēruma zemju dievināšana esot „kaitētājs faktors latvietības ieaudzināšanai latviešu jaunatnē . . ." Tas radā, izbrīnu. Vai latviešu jauniešiem būtu jāseko tiem radikālajiem amerikāņu jauniešiem, kas ASV karogu uzšuj uz biksēm vai to publiski sadedzina? Kongresa norises laikā Sheraton Cadillac viesnīcā, kā vēlāk dzirdēja, bijusi iespēja iegādāties vienīgi okupētās Latvijas dzejnieku un rakstnieku darbus. Vai arī tie būtu „latvietības ieaudzināšanai"?

Dāce B., Mičigenā, ASV

Tālivaldis Ķiķauka

Glezniecības process

Pieņemot, ka mākslas darba pamatā ir kāda primāra ideja, gleznošanas procesā izvirzās šīs idejas atspoguļojums konkrēti redzamā veidā. Vai rezultātā šī ideja nostājas empīriski pārbaudāmā veidā, vai arī tā iedarbojas ar sugestīvu spēku, tas atkarīgs no gleznotāja objektīvitātes resp. subjektīvitātes.

Objektīvā redzamība nepārprotami apellēs pie lielāka skatītāju daudzuma, kur ikkatram skaidri un nepārprotami tiks attēlota tāda reālitāte, kas vai nu sastopama dabā, vai arī viegli konstruējama prātā. Tā, piemēram, uzgleznots āboļs reāli darinātā darbā vai arī ģeometrisks kvadrāts bezpriekšmetīgā gleznā atainos abos gadījumos nepārprotamu dabas formu vai matēmatisku teorēmu.

Subjektīvā redzamība būs komplicētākā tāpēc, ka tās apgieda sastapsies ar ikkatra skatītāja subjektīvitāti, par to būs grūtāk spriest, to būs grūtāk iztirzāt universāli saprotamā veidā. Te varēs runāt par darba emocionālo dabu, par sajūtu piesātinājumu, par aistētisku vai arī reliģisku pārdzīvojumu.

Ir pamatots apgalvot, ka lielākā daļa gleznoto darbu uzrāda abu šo primāro mākslas darbu īpašību savienojumu, atspoguļojot gleznotāja prāta un emociju sakušanu vienā veidolā.

Glezniecīskais process izraisa mākslinieka vizuālu percepciju, kas runā formu un krāsu valodā, un te vēl nāk klāt telpiskās izpratnes tēlošana. Telpiskā izpratne rodas ar vērojumiem dabā: mūsu planētas flora un fauna, cilvēku ieskaitot, kļūst par gleznotāja enciklopēdiju, kur var atrast tik daudza jauna un neatklāta, kā, piem., vecmeistars Purvītis to atrada, gleznojot sniegu un savas agrā pavasara ainavas.

Pat tas gleznotājs, kas darbosies pavisam abstrakti, arī būs sevī uzsūcis daudzus vērojumus no savas apkārtnes formām un krāsām, un to atainošana viņam nepieciešamā veidā kļūs par viņa reālitātes skatījumu.

Glezniecisko procesu gadu virknē skatot, mēs allaž sastopamies ar vai nu krāsu, vai arī graduālu transformāciju: īsts gleznotājs nestāv uz vietas un neturpina darboties no „pārbaudītas pozicijas", jo tad var rasties tikai atkārtošanās, kas māksliniekam neko nenozīmē. Tāpēc šad tad dzirdam izstādēs skatītāju nopūšamies, ka „mākslinieks ir atkal mainījis savu stilu. Cik žēl, ka viņš vairs nekad tā neglezno, kā to darīja pirms piecpadsmit gadiem."

Kārlis Stenders beidzis Manitobas universitāti ar B.A. gradu. Viņš ir DV Manitobas nodaļas biedrs.

Visa mākslas vēsture ir pilna ar piemēriem par mākslinieciško augšanas procesu, par agriem mēģinājumiem, par romantiskiem „pilnveidības" uzplūdiem, par skepsi, par jauniem mēģinājumiem, par pārveidībām, kas nāk pēkšņi vai pamazām, par jaunas skaidrības ieguvi, par vienkāršošanu, par formu reducēšanu un glezniecisku augšanu.

Taisni tas apstāklis, ka gleznošana kā process, kas var ietvert pat 50 un vēl vairāk gadu, ir serijveida darbošanās, rada to kontinuitāti, kas uzrāda stabilitāti un ko mēs varam uztvert savā domāšanā kā kādu garu filmu. Atsevišķas gleznas kļūst tikai par singulārām ainām, kamēr tās redzot ātri vienu pēc otras, mēs saredzēsim gleznieciību kā procesu, ko mēs varam traktēt laikā.

To vēl pasvītrā piemēri, ka kādu darbu vēl gleznojot, mākslinieks jau savā prātā domā par nākamo: to viņam izraisa domas un sajūtas, kas rodas glezniecīskā procesa attīstībā.

Tāpēc bieži ir grūti novilkt robežu starp mākslas darbiem, un lai tos vislabāk izprastu, būtu jāredz visa serija. Viens darbs ierosina nākamo, tas savukārt citu, un tā bez gala: glezniecīskais process ir kļuvis par ķēdes reakciju.

Te mēs nonākam pie glezniecīskā procesa īpatnībām, kas saistās ar „ciklu rašanos". Cikli var būt tematiski iecerēti gleznojumi, kas pakļaujas kādam kopējam virsrakstam. Šis tematikas grupējums var saistīties ar kādu vēsturisku notikumu vai laika sprīdi, un tam varēs būt pat literāra sakarība, bet tiklab pat ciklu kopiedirbe varēs bazēties uz formālu, ģeometriski abstraktu izejas punktu, piemēram, kvadrātu.

Bez cikliem var novērot, ka daudziem gleznotājiem ik pa laikam atkārtosies zināma tematika vairāk vai mazāk mainītā ārējā formā vai arī krāsu ziedā. Šī atkārtošanās saistāma ar nepieciešamo glezniecīskā procesa stabilitāti. Gleznotājam viņa iemīļotos tematus atkārtojot, rodas iespēja pārbaudīt viņa paša augšanu un veidošanos, te rodas pieturas punkti, kas rada salīdzināšanas iespējas.

Tāpēc arī dzirdam par kāda gleznotāja ļoti svarīgi iecerēto temu, par kuru viņš domā visu mūžu, bet pie kuras gleznošanas viņš netiek klāt . . . Gadās jau mākslas vēsturē, ka šādi ģeniāli iecerējumi beigās izdodas, kā tas notika ar P. Sēzanu, kas pavēlu savā mūžā ķērās pie sava kapitāldarba, attēlojot peldētājas zem kokiem, darinot liela formāta meistardarbu. Ja šādi gadījumi notiek, mākslas vēsturniekam rodas jauna perspektīva, no kuras viņš var labāk izprast šī gleznotāja „ciklus", tos attiecinot ar meistardarbu.

Šo visas dzīves garumā iestiepto darbošanos mēs varam uzskatīt par koncentrētu, plānveidīgu un neatlaidīgu soļošanu vienā virzienā. P. Sēzana dzīves gaitas uzrāda šādu intensīvu neatlaidību līdz pat mūža beigām.

Līdz šim apskatot glezniecīsko procesu, var likties, ka tas, it kā hermētiski noslēgts no citiem mākslas strāvojumiem, attīstās gleznotāja darbnīcā. Taču te tūdaļ jāpiezīmē, ka svarīga ir arī citu mākslu ietekme — piemēram, mūzika, balets, filma, skatuviskā māksla, tāpat arī literātūra — dzeja un proza — šie visi mākslas un literātūras strāvojumi var tieši iedegties kā stimuli, vai arī glezniecība pārvietojas citā vidē, galvenokārt uzsverot dekorātīvo elementu. Skatuves dekorācijas, sienu gleznojumi, baleta kostīmi, filmu kadri, illustrācijas grāmatām — te visur var parādīties glezniecīskā procesa iekļaušanās citā vidē ar sava veida pārgrozībām. Ja klāt vēl nāk speciālizēšanās, tad runa ir par grafiku, gravīrām, asējumiem, serigrafiem, litografiju vai arī par skatuves mākslu resp. dekorāciju. Ir skaidrs, ka zināmi plastiski, faktūraini eļļas vai akrilikas technikā atrodami virsmas kāpinājumi pazudīs grafikā, kur virsmas plakanums ir suverēns ar citādu specifisko „glezniecīsko svaru" nekā, piem., eļļas gleznā. Tā grafikā pavisam svarīga kļūst līnija, kas pilnīgi var zust tīrā gleznieciībā, kur laukumu izsvarošanu var veikt ar krāsu gammu pasāžām.

Gleznošanas procesa atskaitē varam novērot šādas parādības: a. gleznu darināt var „alla prima" vienā laidā, vienā seansā. Tā saka par franču gleznotāju Manē, ka tas varējis iesākt gleznot no augšējā, kreisā stūŗa, spontāni uz audekla, atstājot taisni tās krāsas, kas tur paliks arī pašās beigās — nav vajadzīgi nekādi pārgleznojumi. b. gleznu var konstruēt kā namu, iesākot ar pamatu — to uzbūvējot ar faktūru palīdzību, bez krāsām, un tad vēlāk iesākt iekrāsošanu, vispirms ar apakšgleznojumiem, kas varētu būt ar lazūrām, tad vēlāk ar biezākām krāsām, tā sakot, „uzvirpuļojot taisni gleznas virspusē". Šādu metodi dažkārt lieto mūsu Kanadas latviešu gleznotājs Visvaldis Reinholds.

Savā ziņā ir priekšrocības abos gadījumos; pirmais veids imponēs ar trauksmaino spontāno aizraušanos, te parādīsies temperaments, bet līdz var nākt arī kļūdas, deformācija.

Otrā veidā, kur metode ir plānveidīgāka, būs izsvērtāka kompozicija, vairāk pārdomāta krāsas uzliciena technika, rūpīgāks izstrādājums.

Vēl būtu jāpiemin divi atšķirīgi veidi: pirmais lietās studiju skices, zīmējumus, no kuriem izveidos kompoziciju, tad to pārnesīs uz audekla un gleznos, bieži šo to mainot. Otrs paņēmiens būs tieši uz audekla, bez jebkādiem iepriekšējiem metiem, radot kompoziciju un krāsu noziedu, to darot bez iepriekšējas sagatavošanās. Var pat gadīties, ka gleznotājs te pats sākumā skaidri nezinās, ko viņš īsti beigās attēlos. Viņš paļausies uz pašu glezniecisko procesu un, uzsitis „pāris akordus", ļaus, lai viņu rauj uz priekšu pats process.

Pirmā veida pārstāvis parasti pavadīs laiku, „skicējot idejas", kamēr otri bieži rīkosies ar nodomiem, kas mīt tikai viņu prātā. Cik zināms, arī mūsu gleznotājam Visvaldim Reinholdam idejas „izkristallizējas galvā", viņš varbūt kaut ko atzīmēs mazā bloknotā, bet tas būs viss. Viņam neliksies vajadzīgi „kopēt dabu", kaut vai rokas un acs vingrināšanās nolūkā vien.

Te mēs esam atgriezušies taisni vietā, kur sākām šo nodaļu: primārai idejai ir jābūt mākslas darba pamatā, un tās pilnīga percepcija kļūst par gleznotāja idejisko dzinuli.

Bet ne jau tik gludi virzās gleznošanas process: ja idejas redzamais veids kaut kā neatbilst gleznotāja nodomam, rodas destruktīvas tieksmes, un bieži gleznotājs iznīcina savu darbu, to bez vajadzības pārgleznojot, vai arī vienkārši darbu beigās sadedzinot.

Galu galā — pats gleznotājs ir sava darba viskritiskākais soģis, un tā tam vajadzētu būt.

Edvarts Tūters

KĀDS AR GAISMU SIRDĪ

Pēc kādas no Sibirijas saņemtas vēstules

Kāds vientulis skrandainā togā,
Svešs citu skrandaiņu pūlī, —
Nakts klusumā zagās pie loga
Kur mirdzēja gaismas kūļi.

Pēc zvaigznēm viņš zīlēja ceļu,
Kas aizvestu dzimtenē labā,
Lai sastaptos tur ar to zeļu
Ko bērndienu miņas vēl glabā.

— Kā zaigoja sveces tur silti!
Kaut ārā bij puteņi, aukas.
— Viņš meklēja ceļus un tiltus —
Būt senajā vidē tik jaukā.

Viņš dzirdēja egles kā šalko . . .
Ka maigi čukst svecīšu liesmas.
Un sirdsdegsmē kvēlā un alkās —
Viss skanēja viņā kā dziesma!

Tai naktī, kad Kristus bij dzimis,
Viņš lāvās visskaistākām miņām . . .
Viņš aizmirsa verdzību, važas, —
Bij dzīva vēl ticība viņam.

— Kaut vagaru vajāts un nievāts,
Bij gaisma šī skrandaiņa sirdī.
Un laida viņš lūgšanu Dievam:
„Kungs, slāpes man dodi, kas tirdī!"

Rīga dimd Ņujorkā

Amerikas latviešu teātŗa Bostonas ansamblis beidza savas šā gada izrādes ar Mārtiņa Zīverta Kalendāra dumpja dienu leģendas spēles Rīga dimd izrādi Ņujorkā 1. decembrī. To Ņujorkas Džūlijas Ričmanes vidusskolas telpās rīkoja Daugavas vanagu apvienība.

Lugas darbību M. Zīverts mēģinājis piemērot trimdas izrādes vajadzībām un mazam aktieŗu skaitam. Darbojas tikai piecas personas, ieskaitot chronistu. Raksturīga Zīvertam īpatnība, ka lugā sarunas rit raiti, dažreiz arī parādās kāda humora dzirksts, bet tur nav aktīvas darbības. Lugā ir dialogi un monologi, bet tikai vienu reizi uz skatuves parādās arī trešā persona. Sarunas bez darbības latviešu skatītājam neliekas interesantas, kaut gan režisors Reinis Birzgalis tam visam mēģinājis piešķirt dzīvību. Priekšnesuma veids Bostonas aktieŗiem bija daudz patīkamāks nekā Austrālijas viesiem nesenajā apciemojumā. Bostonas ansamblis ņujorkiešiem ir pazīstams ar savu labo tēlojumu, un tāda netrūka arī šoreiz. Pēc izrādes vairākus skatītājus dzirdēja sūdzamies par lugas vienmulību. Ja autors lugas darbību bija piemērojis aktieŗu vajadzībām, tad skatītāji nejuta, ka tā piemērota viņu interesēm.

Pirms izrādes sākuma pie kases stāvēja gaŗas rindas, radot iespaidu, ka šoreiz būs labs apmeklētāju skaits, tomēr izrādījās, ka ņujorkieši bija maz ieējas kartes iegādājušies iepriekš, liela daļa tās iegādājās pie kases. Arī izrādes vieta šoreiz nebija parastā vietā — ierastās Modes vidusskolas telpas. Bet laika apstākļi bija it kā pret izrādi, un tā nu izrādi noskatījās ap 300 Ņujorkas latviešu.

Bostonas ansamblis lugas Rīga dimd izrādi sāka 11. oktobrī Sirakūzās, pēc tam apceļojot 4 latviešu kolonijas Kanadā un 7 ASV austrumu piekrastes latviešu novietnes. Lugu Zīverts dēvē par „spēli", kas pēc režisora R. Birzgaļa domām norāda, ka autors padrūmos dumpja notikumus vēlējies rādīt teātrālā pacēlumā. Darbība ritēja skatuves vidū, kas pēc režisora domām kāpināja atmosfairas spraigumu ar aktieŗu tuvspēli, mudinot skatītājus pievērsties autora tekstam.

DV apvienība Ņujorkā rīkojusi visas teātŗa izrādes. Vanagi kārtoja biļešu pārdošanu, telpu sameklēšanu un apmeklētāju novietošanu, vanadzes rūpējās par programmu pārdošanu.

Ņujorkas latvieši vienmēr bijuši teātŗa izrāžu cienītāji, tomēr pēdējās izrādēs apmeklētāju skaits bijis krietni mazāks nekā Ņujorkā sagaida. Daži no apmeklētājiem izteicās, ka lugu izvēle neapmierinot skatītājus, jo tās savā darbībā esot pārāk vienmuļas. Nesenajā apciemojumā Austrālijas latviešu aktieŗi arī esot rādījuši citāda veida un kvalitātes spēles nekā to Ņujorkas latvieši esot paraduši skatīt.

Lielākā daļa vecākās latviešu paaudzes un arī daļa no vidējās cenšas apmeklēt katru latviešu teātŗa izrādi Ņujorkā. Daļa citu izrāžu ziņā ir izvēlīgāka un apmeklē tikai tās latviešu izrādes, kas viņiem liekas interesantas. Neviena no šīm grupām nav apmeklējusi daudzās amerikāņu izrādes Ņujorkas pilsētā ap Brodveju. Bet daļa latviešu apmeklē šīs amerikāņu izrādes, mēģinot salīdzināt tās ar latviešu izrādēm. Salīdzinājuma rezultātā latviešu teātŗa izrādes zaudē apmeklētājus. Pirms pāris gadiem latviešu teātŗa izrādēs Ņujorkā nebija nekāds retums, ja bija ieradušies ap 1000 apmeklētāju. Pēdējā laikā grūti dabūt pat pusi no šī skatītāju skaita.

V. I.

Zelta tikotājs

JĀŅA ŠIRMAŅA ZIEMAS SVĒTKU PASAKA

No rīta līdz vakaram kalvē uz laktas dimdēja veseri. Tēvs un dēls tos dimdināja. Tie kala vai nu arklu lemešus, zirgu pakavus vai citas pasūtinātas lietas. Tēvs priecājās, ka darbi labi sokas, bet dēls bieži vien pukojās:

„Dzelzs, tērauds . . . Tikai dzelzs un tērauds. Maz var nopelnīt. Un ja nevar nopelnīt, tad nav nekāda prieka."

„Ja dzelzs tev nav pa prātam, ko citu tu gribi cilāt?" tēvs cieši noprasīja.

„Zeltu! Es došos pasaulē zeltu meklēt. Un atgriezīšos tikai tad, kad būšu bagāts un laimīgs."

„Lai tev labi veicas," tēvs novēlēja. Viņš nepūlējās dēlu atrunāt, jo skaidri zināja, ka katram pašam savs ceļš ejams, sava laime meklējama.

Pēc nedēļas darba kalējs posās ceļā. Kulītē mātes maizes klaips un sviesta cibiņa, kabatā daži tēva doti dālderi. Un jautru dziesmiņu svilpodams, tas atstāja tēva sētu.

Ceļi, ceļi, ceļi — gari un nebeidzami, jo laimi atrast nenācās viegli. Kā tuvumā, tā tālumā darbs visur bija grūts un peļņa maza. Bet kalējdēla apņēmība bija nelokāma:

„Katram sava laime jāatrod," puisis devās arvien tālāk un tālāk. Daudz jūdžu kalnā un lejā, bet panākumu kā nebija, tā nebija. Kalējdēlam vairs negribējās ne svilpot, ne jautru dziesmiņu trallināt. Kājas cilājās gausi.

Krustcelēs viņš satika otru tādu pašu laimes meklētāju. Abi aprunājās par dienām un nedienām. Šķiroties svešinieks uzlika kalējdēlam plaukstu uz pleca un teica:

„Dūšu, dūšu! Tepat kalna galā dzīvo vecu lietu tirgotājs. Tam gan nav nekāda labā slava. Ļaudis runā — esot burvis. Bet burvim ir zelts! Un tas meklē kalpu. Pamēģini! Varbūt varēsi zeltu nopelnīt. Man nelaimējās."

„Es katrā ziņā mēģināšu," kalējdēls kļuva mundrāks, kāpa kalnā un ātri salīga.

„Sieku zelta, ja sameklēsi man melnu kaķi! Tik melnu, ka nevienas baltas spalvas! Nevienas!" vecu lietu tirgotājs piekodināja. Tāds kaķis viņam bija vajadzīgs, lai buršana labi izdotos, tāpēc ar maksu neskopojās.

„Dabūšu!" kalējdēls bezbēdīgi apsolīja. Tai dienā puisim likās, ka nebūs nekādu grūtību melnu kaķi atrast. Viņš gāja no mājas uz māju un visur apjautājās:

„Vai kaķenei bērni? Un vai kāds no tiem melns?"

Daudzām kaķenēm bija bērni. Netrūka arī melnu. Bet katram kaut kur kāds balts plankumiņš. Vienam pakaklē tā kā balta zvaigznīte, otram ķepiņas kā pienā mērcētas. Citam astes galā balta zīmīte, šika — tomēr saskatāma. Un melno kaķi atrast izrādījās grūtāk par grūtu.

Bet kalējdēls bija izturīgs:

„Sieks zelta naudas! Debesu zilumiņ! Tā taču milzīga bagātība! Tās dēļ vērts pūlēties," puisis turpināja meklēšanu.

Pagāja dienas, mēneši, gadi, kamēr atrada kaķi, kam nebija nevienas baltas spalviņas. Un kā melnais kaķis rokā, tā arī zelts.

„Dālderi, dālderi! Nu sunim varu ar dālderi sviest! Lai nu kāds vēl saka, ka pasaulē laimi nevar atrast!" kalējdēlam grūti nācās sajūsmu valdīt.

Nekādu šaubu — dālderiem burvības spēks. Īsā brīdī puisis uzposās. Nopirka dārgu uzvalku, vecās kurpes apmainīja pret jaunām, iegādājās labu zirgu, sēdās seglos un sāka ceļu uz māju pusi.

Gadījās saulaina diena, un jātnieks tiešām jutās laimīgs. Viņš zināja, ka par zeltu daudz ko var iegūt. Un nekavējās to darīt. Pievakarē viņš apstājās greznā viesnīcā paēst un atpūsties. Lika sevi tiku tikām apkalpot un par visu karaliski atlīdzināja.

„Varens kungs!" viesnīcas kalpotāji jūsmoja.

Kalējdēls to juta.

„Ne es, bet zelts ir tas varenais," viņš smaidīja. „Zelts pārvērš pasauli. Bez zelta es nebiju nekas. Tagad — varens kungs."

Nākamajā rītā, kad kalējdēls taisījās kāpt seglos, kāds izdēdējis ubags lūdzās:

„Kungs, dāvini man dālderi maizes klaipam un kurpju pazolēm. Iepriecini ubagu! Un ubags tev labu ceļu vēlēs, lai zaglis neapzog, lai burvis neapburs."

Kalējdēls iedeva ubagam dālderi un domīgs sāka ceļu. No prāta tam neizzuda vārdi par apzagšanu un apburšanu. Dvēseles miers bija zudis, un bažas ar katru dienu pieauga:

„Zelts gan sagādā mantu un slavu, bet arī pievelk ļaunus cilvēkus," puisis nu dzina zirgu, lai tas skrien, cik ātri vien spēj. Viņš vairījās no ļaudīm un, lai bagātību slēptu, ar naudu vairs nesvaidījās. Arvien un arvien viņš mierināja sevi:

„Kā tikšu kalvē, tā gatavošu smagu šķirstu ar krietnām atslēgām. Tur raudzīšu zeltu pasargāt."

Tīras auzas ēdis, zirgs strauji rikšoja. Bet ceļš bija garš. Piekusa zirgs, piekusa jātnieks. Vajadzēja kavēties, atpūsties. Un tomēr kalējdēls cerēja, ka pēc gariem gadiem nu beidzot varēs Ziemas svētkus tēva sētā pavadīt.

„Katrā ziņā jātiek mājā," puisis glaudīja zirga galvu. „Mēs steigsimies! Mēs ceļu pieveiksim!"

Dienu pēc dienas jātnieks steidzās, steidzās, steidzās.

„Ziemas svētki pie savējiem... Eglīte... Brauciens un baznīcu... Zvārguļu skaņas..." kalējdēls atcerējās agrākos gadus un nebeidza zirgu mudināt. Tam likās, ka tūliņ viss būs labi.

Bet kad bija atlicis tikai nieka ceļa gabals, sākās grūtības. Ceļu klāja bieza sniega kārta. Un tieši Ziemas svētku vakarā sacēlās tāds putenis, ka zirgs vairs nespēja kupenas izbrist.

„Laikam burvis stājas man ceļā," kalējdēls bažīgi skatījās apkārt. Putenī uz ceļa palikt nevarēja, bet patvertnes nekur neredzēja. Beidzot krēslas stundā ceļmalā varēja manīt gauži bēdīga izskata mājelīti.

„Glābiņš vai lamatas? Nu — vienalga . . ." kalējdēls gurdi pieklauvēja, jo tālāk tikt vairs nespēja ne zirgs, ne jātnieks.

Līdz ar durvju vēršanos izgaisa bažas. Priekšnamā stāvēja vecītis un vecenīte — kā divi sakārnīši.

„Jauki, jauki! Ciemiņš pašā svētku vakarā. Neaicināts, bet mīļi apsveikts. Kāp droši pār mūsu slieksni," vecītis laipni smaidīja.

Eglītes zaros jau mirdzēja svecītes, un vakariņu galds bija klāts. Vecā māmiņa uzlika galdā vēl trešo šķīvi un teica:

„Dēliņ, ieved zirgu šķūnītī. Tur tam būs aizvējš un siena klēpis arī. Gādā par lopiņu un tad steidzies atpakaļ. Vakariņas gaida."

Tās bija gauži pieticīgas vakariņas, un kalējdēls redzēja, ka divu ēdēju tiesa tiek trijās daļās dalīta. Viņš nodomāja bagātīgi atlīdzināt. Nākamajā rītā kalējdēls uzlika uz galda stūra trīs dālderus.

„Pateicības zīme par jūsu viesmīlību," viņš teica.

„Nē, ciemiņ, paturi vien savu zeltu," vecītis sniedza dālderus atpakaļ. „Tāda viegli iegūta nauda viegli tērējas. Es varbūt gribēšu pirkt vijoli. Pēc tās jau sen kāroju. Mana mīļā domās par jaunu vērpjamo ratiņu. Mums var pat strīdiņš gadīties. Un tad? No zelta nebūs nekāda prieka!"

„Bet es gribu kaut kā jūsu laipnību atlīdzināt," kalējdēls iebilda. „Tas bija gauži jauks Ziemas svētku vakars. Kā tēva sētā. Kā starp savējiem. Nevaru tā — vienkārši aiziet. Jutīšos parādnieks."

„Neesi nekāds parādnieks," vecītis sirsnīgi skatījās puisim acīs. „Svētku viesis, trūcīgām vakariņām pacienāts, uz lažiņas izguldīts. Saki paldies. Ar to pietiks!"

Kalējdēls apmulsa. Pārliecība, ka cilvēks laimīgs var justies tikai tad, ja zelts skan kabatā, bija zudusi.

Lūcija Cauka

ATNĀKS BALTI ZIEMAS SVĒTKI

Skatos sniega pārslu deju,
kā tās viegli zemē krīt . . .
Tās tik liegi aizkar seju,
it kā gribot pasacīt:

Atnāks balti Ziemas svētki,
zemei pārklās zvaigžņu segu,
lai tā mirdz caur tumšo nakti,
lai var gājējs atrast ceļu.

Sniega pārslas ir tik baltas
un tik klusi zemē krīt,
it kā ziemas dienas saltas
vēlētos tās sasildīt.

Vai tas tiešām brīnums būtu,
kā šīs baltās pārslas krīt,
ja sirds viegla, gaiša kļūtu
Ziemas svētkus sagaidīt?

Lai Betlēmes zvaigzne ar savu cerību un apsolījuma vēstījumu gaismo šo saulgriežu laiku, kā arī nes jums un jūsu ģimenei mūsu vissirsnīgākos novēlējumus svētīgiem un priecīgiem Ziemsvētkiem un mierīga, bagātīga Jaunā gada pilnību!

STEPHEN B. ROMAN
Chairman of the Board

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

Lidija Lideka

Ziemsvētki karavīru atpūtas namā

FRAGMENTS NO ROMĀNA NAMS PIE BALTIJAS JŪRAS

Svētvakars.

Spodrinu saktas. Gludinu tērpu. Iztinu papīra saiviņas no matiem un gaidu svētkus sabraucot. Manus pirmos svešā malā, aiz jūras — Vāczemē. Vai sabrauks tie rakstītās kamanās krēslai ieslīdot telpās? Ko darīšu? Kā saņemšu, kad aiz loga ieskanēsies zvaniņš pie ilkss?

Vakars tumst. Iededzinu gaismu un iepretī atspulgu stiklam sāku greznoties. Meitenē, kas spogulī veras man pret., es sevi vairs nepazinu — zīdaini mati, spulgas acis, rožu vaigi.

Vai lejā jau neieskanējās „Kaladū"? — Un sirds sit krūtīs trīsceturtdaļtaktī.

Tad stāvu kopā ar vecākiem un viesiem zāles platajās durvīs. Zaļa, liela egle. Mirdzošas, baltas sveces. Svētsvinīgas karavīru sejas. Skuju vīrāka smaržas . . . Karavīri ielokā stāv ap svētku eglīti. Acīm es atrodu viņu pirmajā rindā — vidū. Staltu. Svinīgi nopietnu, gandrīz drūmu.

Mēs apsēžamies solos. Egles priekšā iznāk kaptenis Dūkste un saka īsu uzrunu, piemērotu šim svinīgajam brīdim. Pēc kapteiņa Dūkstes ievadvārdiem seko pulkveža Lauka svētku runa, patriotiska, saliedēta un dziļa. Pulkvedis vārdos uzbur tālas un reizē bezgala tuvas vietas. Runas laikā es garā aizlidoju mājās . . .

Skan priecīgi zvaniņi pie kamanu ilkss. Krusttēvs Jēkabs vizina mani un Arvīdu svētvakarā no stacijas uz Vīnedzēm. Mēs braucam cauri mežam, kas tinas ziemas pievakares tumsā. Esmu silti ievīstīta vectēva lielajā aitādas kažokā. Priecīgi sniegā gurkst ragavu slieces. Zirgs, Vīnedžu ābolainais Ancis, strauji rikšo pa iebraukto ziemas ceļu arvien tuvāk un tuvāk Vīnedzēm. Lielas pūkainas sniega pārslas krīt no atvērtā debess loga uz drēbēm, uz ceļa, uz ābolainā Anča muguras. Sirds ir tik viegla, līksma un priecīga kā jautrais zvaniņš pie ilkss.

Pie vecā ozola ragavas iegriežas pēdējā ceļa līkumā. Cauri tumsai un sniegiem izaug Vīnedžu milzu egles dārza ziemeļu pusē. Un sirds man sāk dauzīties krūtīs kā neprātīga. Manas bērnu dienu ziemas princeses — egles! . . .

„Vai tu arī redzi?" piesitu Arvīdam ar elkoni. Tumsā man pretī pavīd brāļa seja. Viņš piekrītoši pamāj ar galvu — arī viņš redz egles, tikai neizrāda skaļu prieku.

Nodim Anča pakavi uz tilta iepretī labības šķūnim, un acīs man ielīst Vīnedžu logu uguns, spožas un siltas.

Ancis ierikšo pagalmā, un krusttēvs Jēkabs strauji aptur kamanas durvju priekšā. Zvaniņš pie ilkss apklust. Veras durvis. Tajās parādās vectēva baltā galva. Aiz viņa nāk vecmāmiņa, krustmāte Alīna, Solveiga un Ernests.

Pati nezinu, kā esmu izkūņojusies no lielā, smagā kažoka. Attopos tikai priekšistabas vidū, kad vecmāmiņa glāsta man vaigus un veras manī siltām acīm. Mazā Solveiga ir saķērusi aiz matiem lielu lelli. Viņa nes man to klāt, spiež rokās un runā: „Rudīt, skaties — to tētis man nopirka!"

Tad, Vīnedzes attālinās. Mans nomoda sapnis pagaist.

Runā pulkvedis. Viņa vārdi atbalsojas četrās sienās un daudzās sirdīs. Tie veŗ vārtus uz asiņojošo, pēc palīdzības saucošo dzimteni. Liekas, ka telpā neviens vienīgs neiedrošinātos elpot, cik dziļš un svinīgs ir klusums.

Kur šajā naktī ir Arvīds? Mans lielais, labais brālis? Kāpēc mēs neesam visi kopā? Kāpēc ir karš? Vai lai iznīcinātu, nokautu, sagrautu, izpostītu? Un kāda sāja asara riežas man plakstos.

Dzirdu pulkveža vārdus: „Ticēsim uzvarai un vērsim lūpas sirsnīgai lūgšanai, lai nākošos Ziemas svētkus mēs svinētu brīvajā Latvijā. Lai mūsu sarkanbaltsarkanais karogs vēstītu brīvību un laimi mūsu tautai, mūsu zemei — brīvību, mūsu varonīgo dēlu izcīnītu!" — Mēs vienojamies kopējai lūgšanai — Dievs, svētī Latviju . . .

Pēc pulkveža Lauka runas seko svētku mielasts turpat lielajā zālē. Svecītes egles zaros ir izdegušas. Liesmiņas izplēnējušas, bet sirdīs ir iededzies svētku gaišais brīnums — cerība, ticība . . .

Pie galda sēžu starp māti un virsnieka vietnieku Bušu. Virtuves saimniece Augstkalna kundze mūs visus pārsteidz ar brūnu cepeti un kūpošiem kartupeļiem. Pēc vakariņām galdā uzrodas vīns, un šī ir pirmā reize manā jaunajā mūžā, kad pie lūpām lieku vīna glāzi.

Drīz ieskanas dziesmas — Baltā roze . . . Lai nu paliek šorudne . . . Kad pārnāksi, bālēliņ? . . .

Pulkvedim Laukam gadās iet garām mūsu galdam. Viņš apstājas pretī, sniedz roku un saka: „Tādas meitas kā jūs man patīk!" No samulsuma nezinu, ko atbildēt.

Visu vakaru esmu priecīga un skumja reizē . . . Mans prieks ir svētvakars, zaļā egle, dziesmas latviešu mēlē; manas skumjas — seržanta Alka drūmās acis.

Ella Andersone

Ziemas svētku brīnums

TĒLOJUMS

Viņa nebeidza gaidīt.

„Viņš piedzima svētku naktī, un svētku naktī viņš pārnāks."

Māte mierināja sevi un gaidīja kara viesuļos pazudušo dēlu.

„Beidz to lielo gaidīšanu," teica pie mājas stūŗa egle un kāra zaros lāstekas, vienu spožāku par otru.

Pie loga bērza zari locījās līdzi vējiem smagi vaidēdami, bet mirdzēja kā saules, tā mēness staros. Pakalnē pīlādža galotnē mirdzēja sarkani ogu čemuri. Pret balto sniegu tie izskatījās kā sarkani asins plankumi. Uz kūts jumta krākšķēja krauklis.

„Maitas putns," māte noskurinājās. „Par velti ķērc. Es tev neticu. Es viņu sagaidīšu."

Iemetusi krāsnī pāris priežu šķilu, māte atsēdās pie galda un skaitīja sveču galiņus. Katru gadu vakarā viņa dedzināja nezināmā prombūtnē esošajam dēlam eglīti, un no katras eglītes viņa paglabāja vienu sveces galiņu. Tā bija viegli atcerēties, cik gadu jau gaidījusi.

„Divdesmit! Pagājuši jau veseli divdesmit gadi." Māte nopūtās. „Zīlīt, kad nesīsi man prieka vēsti?"

Mātes galva ieslīga rokās. Ausīs zvanīja. Asaru izskalotās acis dega. Bet viņa saņēmās. Piecēlās. Ienesa eglīti. Nolika uz galda un iesprauda zaros svecītes. Aizdedzināja. Skatoties nemierīgajās liesmiņās, viņa domās izstaigāja pagātni. Atcerējās katru mirkli, kuŗu pavadījusi kopā ar dēlu. Beigusi klīst atmiņu ceļos, viņa salika rokas un klusu pie sevis noskaitīja: „Klusa nakts, svēta nakts. Dziedāt negribējās. Citus gadus eglīti dedzinot dziedājusi ne vienu dziesmiņu vien, bet tagad jutās pārāk nogurusi. Ielikusi 21. svecītes galiņu kastītē pie pārējiem, māte piecēlās un gāja uz gultu. Palīdusi zem segas, viņa vēlējās, kaut zīlīte šinī naktī atnestu gaŗos gadus gaidīto prieka vēsti. Bija taču svētku nakts. Dēla dzimšanas nakts. Un tad māte patiešām dzirdēja kādu pie loga viegli piesitam. Viņa cēlās un gāja skatīties. Bija tik viegli. Ne locekļi sāpēja. Ne galva reiba. Atvērusi logu, viņa prasīja, kādu vēsti zīle atnesusi?

„Es vedīšu tevi pie dēla," zīlīte teica. „Šeit tu viņu nesagaidīsi."

Zīlīte savicināja spārnus un māte, viegla kā pūka, lidoja tai līdz. Nebija ne auksti, ne bail. Arvien augstāk un augstāk viņi cēlās. Cik ilgi lidojusi, nezināja. Un vai tas nebija vienalga? — Viņa ieraudzīja ilgus gadus gaidīto dēlu. Ne tikai viņu vien, bet daudzus viņam līdzīgus, dzīvi nedzīvojušus jaunekļus. Jauni, to teica viņu brašie soļi, bet acis visiem kā veciem cilvēkiem. Bez spožuma un gaismas. Kā dūjas spārns cēlās mātes roka un aizkāra dēla plecu. Tas pacēla plakstus un pazina atnācēju.

„Māt!" dēls izsaucās. „Es tevi gaidīju. Es zināju, ka tu nāksi."

Kad nākošā rītā saime nevarēja saimnieci sagaidīt, tie gāja viņas istabā. Tur tā gulēja. Taisna izstiepusies. Roka uz tumšās segas kā baltais miera balodis. Sejā miers. Varbūt pat laime? Tieši svētku vakarā, nespēdama sagaidīt, mātes dvēsele bija aizlidojusi uz Aizsaules dārziem pie dēla.

Ella Andersone

LŪGŠANA SVĒTAJĀ NAKTĪ

Kungs, tiem mieru dod,
kas Tavos mājokļos jau
mīt!
Kungs, mieru dod dvēselēm,
kas jau virs zemes
elles ugunīs
šķīstītas!
Kungs, mieru dod,
lai kur tie dus.
Vai kaps tiem ledus kalnos,
sniega vālos,
purva dūkstīs,
vai karstā tuksness smiltī
rakts!
Kungs, mieru dod!
Mūs žēlodams,
Tu pasaulei savu Dēlu
devi.
Un tāpēc, šinī svētajā naktī,
kad gars Tavs saka:
— „Miers virs zemes
un cilvēkiem labs prāts!" —
liec uz nezināmo kapu kopām
Kristus rozei plaukt!
Kungs, mieru dod.
Liec Kristus rozei plaukt!

O'KEEFE CENTRE
FRONT & YONGE 363-6633
AIR CONDITIONED

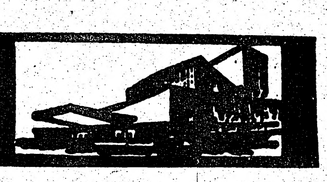

O'Keefe centrā — no 19. — 28. decembrim

KANADAS NACIONĀLAIS BALETS —
dibinātāja Celia Franca
rāda

The Nutcracker

RIEKSTKODIS

Brīnišķīga Ziemsvētku pasaka

Tikai 12 izrādes

Biļetes jau tagad dabūjamas O'Keefe centra kasē ik dienas, izņemot svētdienas, no pl. 11 rītā līdz pl. 9 vakarā.

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu klientiem un draugiem novēl:

SKYLINE
REAL ESTATE LIMITED
REALTOR

Ilmārs Andrejsons
Alise Androviča
Nikolajs Feodorovs,
Voldemārs Kļaviņš,
Nikolajs Linājs,
Vitālijs Mukts,
Daina Wilkinson,
Arnis Remters un
Ilmars Jankovskis

Galvenais birojs: 87 Roncesvalles Avenue
Toronto 3, Ontario. 533-8553

Tautietei - zinātnei

STUDENŠU KORPORĀCIJAS IMERIA 50 GADI

Kad pie jaunās Latvijas valsts universitātes latviešu studentes meklēja ceļu saviem ideāliem un pārliecībai, divpadsmit no tām lika pamatus studenšu korporācijai Imeria, par tās devīzēm izvēloties: Tautietei — zinātnei — un Viena par visām, visas par vienu, kas simbolizēja Imērijas karoga brūni — zili zelta krāsas.

Kopš 1924. gada 19. novembra ir nostaigāts tāls ceļš — imērietes piedzīvoja brīvās Latvijas laika krāšņās dienas, savas tautas un valsts augšupeju, tad nāca sabrukums un kara gadi, un daudzas imērietes pazuda uz mūžu Sibirijas tundrās, citas ar sagandētu veselību atgriezās mājās, citas klusībā dzīvo dzimtenē. Daudzas imērietes ir devušās svešuma ceļos, kur no jauna iekurts siltais Imērijas ugunskurs — ap brūni - zili - zelta krāsām visā brīvajā pasaulē, visos kontinentos ir pulcējušies jauna imēriešu saime, kopskaitā tuvu pie 700 locekļu.

Šīs jaunās imērietes, dzimušas un augušas svešās zemēs, augstāko izglītību iegūstot dažādu kontinentu universitātēs, reizē ar solījumu Imērijas krāsām ir arī devušas solījumu nekad neaizmirst, ka ir latvietes, un solījumu mācīties cienīt un mīlēt savu valodu, kultūru, tautu.

Varbūt tas ir viens no lielākajiem, skaistākajiem un svarīgākajiem uzdevumiem, ko trimdā veic Imērija un visas citas akadēmiskās organizācijas, kas savā karogā nes Latvijas vārdu.

Tā no nelielās, straujās Imeras upes, kuŗas vārdu nes šī studenšu organizācija, gadu tecējumā ir izaugusi spēcīga straume, kuŗas viļņošanās jūtama visos kontinentos, kur vien mīt latviešu ģimenes.

Kanadas imērietes savus lielos svētkus atzīmēja ar komersu un svētku balli Toronto, kuŗā kopā ar imērietēm piedalījās tuvu pie 200 viesu, bet galvenajā svētku vietā — Ņujorkā, kur mīt Imērijas globālais prezidijs, svētkus 28. novembrī ievadīja dievkalpojums Gustava Adolfa katedrālē, nākošā dienā sekoja svētku akts un komerss Valdorfa Astorija viesnīcā un balle nākošā dienā, kuŗā piedalījās pāri par 300 viesu.

Liels bija prieks šais svētkos sastapties ar trim vēl dzīvajām Imērijas dibinātājām brīvajā pasaulē — Dr. med. Margrietu Brūveri, kas bija ieradusies no Austrālijas, Dr. med. Annu Kalniņu un cand. pharm. Irmu Dālbergu, un saņemt arī ceturtās dibinātājas sveicienus no dzimtenes.

Svētku aktā, ko ievadīja mūsu valsts himna, seniores Astrīdas Štāles uzruna, dibinātājas Margrietas Brūveres un latviešu akadēmisko un sabiedrisko organizāciju pārstāvju apsveikumi, imērietes pulcējās zem sava 1960. gadā Toronto atjaunotā vapeņa, ko pēc oriģināla no jauna bija griezis tā sākotnējais darinātājs mākslinieks Hugo Mercs.

Akta beigās imēriešu vīri dāvināja 1500 dolaru stipendijām jaunajām imērietēm — mācībām latviešu valodas studijās, nometnēs un līdzīgos pasākumos.

Viens no skaistākajiem brīžiem šai svētku posmā bija akta nobeigumā Imērijas meitenes Ingridas Dzenes lasījums: „Vēstule draugam Latvijā", kur viņa pati nekad nav bijusi. Šī vēstule no jauna apliecināja, ka Imērijas saimē aug jaunas, ticības pilnas latvietes, kas apzinās piederību pie savas tautas, kuŗai atkal reiz būs celties saulītē.

Vivat, crescat, floreat Imeria in aeternum!

Ingrīda Vīksna

Studenšu korporācijas Imeria Toronto kopa 50 gadu dibināšanas atceres svētkos Bristol Place viesnīcā Toronto. Otrā rindā prezidijs, piektā no kreisās: sekretāre Gita Ezera, seniore Vija Bērziņa, viceseniore Ināra Griķe un audzinātāja Ināra Soutāra.

Foto: Jānis Tannis

A. Lazdiņam 75 gadi

Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībniekam un tagadējam DVF darbvedim Anglijā Albertam Lazdiņam 30. decembrī piepildīsies 75 mūža gadi. Viņš dzimis lauksaimnieka ģimenē, Jelgavas apr. Vircavas pag. Bomju muižā ,ko vecāki nomājuši no Jelgavas ev. lut. Annas draudzes. Izglītojies Jelgavas tirdzniecības, vēlāk reālskolā. 1919. gadā brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā. Vaiņodā iedalīts 2. Ventspils kājnieku pulkā, piedaloties Latgales atbrīvošanas cīņās, kuŗās pie Viļāniem ievainots. 1920. gadā pārcelts uz Jelgavas-Bauskas kara apriņķa pārvaldi, vēlāk palicis virsdienestā, iegūstot administrātīvā virsnieka vietnieka pakāpi. 1928. gadā iestājies Rīgas pilsētas policijas dienestā, kur kalpojis līdz Latvijas okupācijai 1940. gadā. Vācu laikā darbu turpinājis Rīgā, tad Jelgavā, pēdīgi būdams Dobeles policijas iecirkņa priekšnieks. Anglijā ieradies 1947. gadā, strādājis rūpniecībā Velsā, tad Notinghamā, kur 1949. gadā piedalījies DVF nodaļas dibināšanā un ievēlēts valdē, vēlāk būdams Lesteres un Korbijas DVF nodaļas priekšsēdis. Kopš 1966. gada veic DVF darbveža pienākumus, viņa dzīvesbiedrei, valodniecei Terēzei Lazdiņai reizē uzņemoties DVF grāmatnīcas vadību. Jubilārs ir arī DVF pārstāvis Londonas Avīzes izdevēju kopā un Anglijā nodibinātā Latvijas brīvības fondā. Apbalvots ar DVF un Centrālās valdes atzinības rakstu un DV zelta nozīmi, kuŗu 1969. gadā pasniedza bij. ministrs Alfreds Bērziņš.

Lai veselība un dievpalīgs nesavtīgajam darbiniekam!

J. Frīšvalds

Alberts Lazdiņš

PEN KLUBA KONGRESS

Starptautiskā PEN kluba kongress notiek no 14. līdz 23. decembrim Telavivā un Jeruzalemē, Izraēlā. Bez plašās desmit dienu darba kārtas jautājumiem būs arī jauna sekretāra vēlēšanas, jo līdzšinējais sekretārs Davids Karters miris. Cik dzirdams, tad sekretāra amatam kandidēs divi: anglis Pēteris Elstobs un francūzis Žans de Bērs. Francūzis ir miljonārs, dimantu apstrādāšanas uzņēmuma īpašnieks, vietējās komūnistu partijas loceklis. Tātad neparastu apstākļu kombinācija.

Igauņu PEN klubs no ASV uz kongresu sūtīs divus pārstāvjus. Uz Izraēlu dosies prof. Aleksis Rannits, kas bija ieradies arī iepriekšējā sanāksmē šī gada vasarā, un Asta Vilmane. Ceļa izdevumus palīdzēs segt igauņu centrālās organizācijas. Cik zināms, no latviešiem arī būs vismaz viens pārstāvis no Eiropas. Latviešu PEN kluba valde atrodas Zviedrijā, igauņiem tā ir ASV, bet lietuvieši pie PEN kluba nepieder.

Iespējams, ka šinī sanāksmē apskatīs arī jautājumu par Pad. savienības uzņemšanas iespējām PEN klubā, kas varētu būt saistīts ar latviešu un igauņu dalībnieku tiesību ierobežošanu. Iepriekšējā sanāksmē apskatīja holandiešu ierosinājumu apspriest šo jautājumu šinī kongresā, tādā veidā vismaz uz laiku atliekot Pad. savienības uzņemšanu.

-be

The Old Country Gift Shop Ltd.

355 RONCESVALLES AVENUE (High Park)
TORONTO, ONTARIO. Phone 535-7641

EIROPAS IMPORTA DĀVANU CENTRS

- Dzintara izstrādājumi
- Kristalls un keramika
- Saldumi
- Dāvanas katram gadījumam

Atvērts arī svētdienās no plkst. 2 — 6 vakarā.

31. decembrī plkst. 8 vakarā

DV namā 125 Broadview Ave., Toronto

Jaungada sagaidīšana

Spēlēs: H. ARRO deju kapella.

Pilna bufete. Ieeja 7.00 dol., uzkodas ieskaitot.

Galdiņi rezervējami pie A. Selgas — tālr. 759-0460

Visus laipni ielūdz

DV TORONTO NODAĻAS VALDE

JAUNGADA BALLE

Latviešu namā, 491 College St., Toronto

31. dec. plkst. 8.00 vak.

Galdiņi iepriekš rezervējami Toronto latviešu kreditsab. birojā, tālr. 922-2551. Ieejas kartes $8.00 iegādājamas līdz 25. decembrim.

Deju kapella spēlēs no pl. 9 vak. līdz pl. 2 rītā

BUFETE AR VISĀDIEM ATSPIRDZINĀJUMIEM

Latviešu nama valde

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

T.L. Kred. sab. HAMILTONAS NODAĻA 16 Queen Street North, Hamilton, Ont., L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir **$2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.**

10% par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $50.000.-.

Toronto birojs pirmdienās slēgts.

Tas atvērts: otrd. — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vakarā, piektdienās no 10 rītā — 8.00 vak. Sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

TĀLRUNIS

Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs

atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.

Tālrunis 529-7939

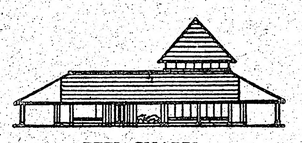

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

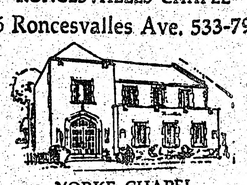

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale

221-1159

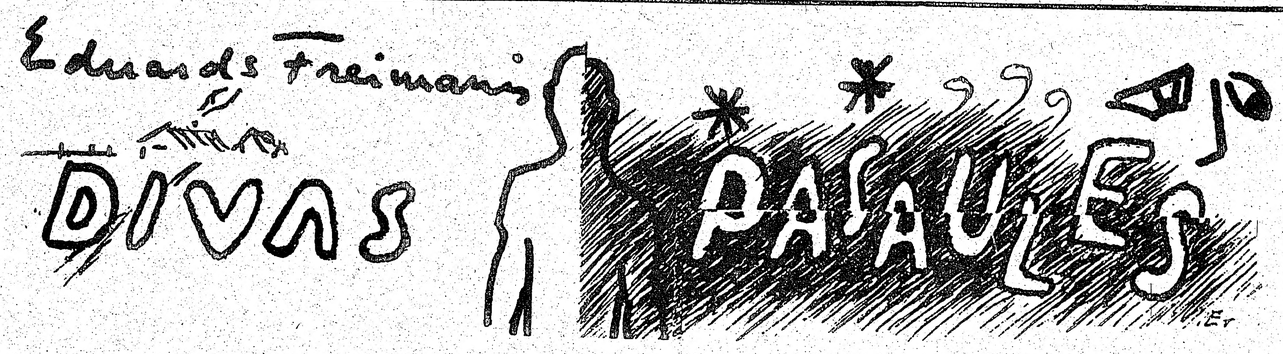

romāns

(65. turpinājums)

Iznāku no kakta; ieeju guļamistabā. Tur daži biedri gatavojas naktij. Gribas pieiet ikvienam klāt, sniegt roku, sacīt ko labu. Bet vai viņi mani pareizi saprastu?

31.

Pēc pirmajām desmit lappusēm Dusmu vīnogās pienāk Viktors. Padusē viņam manuskriptu grāmata, bet nospriežu, ka viņš negrib plātīties.

„Kur biji pazudis visas šīs dienas?" vaicāju priecīgi.

„Skolā — vakaros bibliotēkā."

„Kādam eksāmenam mācies?"

„Jāraksta sēmestŗa darbs."

„Pētījums?"

„Nē — domraksts. — Bet gribu skolotāju pārsteigt ar lugu."

„Tev īsta radītāja drosme!"

„Par pasaules mieru. Tāpēc uz skolu šodien negāju — nācu aprunāties ar tevi."

„Ko es par lugām zinu? Steidzies labāk pie skolotāja!"

„Tas nekā nejēdz! Lugu negrib — spiež apceri par Brauningu."

„Nebūtu izdevīgi paklausīt? Ar skolotājiem der sadzīvot."

„Man interesē pasaules miers! Braunings sen trūdos — ko par viņu vairs rakstīt?"

„Braunings man svešs anglis, bet esmu dzirdējis, ka viņa dzeju vērts studēt."

„Šodienu piepilda miera problēma — Braunings to nespēj nobīdīt sāņus. Visiem galvas sāp par mieru; to parādīt lugā būtu sasniegums!"

„Drāma izaug uz tračiem, dumpjiem, kaušanās. Skaties, kā Šekspīrs gulda līķus pa labi un kreisi. Miers ir mierīgs — no tā nekādas drāmas neiznāk."

„Izgudrošu visādus simbolus."

„Īsti cilvēki vai simboli — vienalga! Ja sāks kauties — miers beigts."

„Tieši tāpēc tev jāpalīdz! Kā varētu ar kaŗošanu parādīt, ka labāk būtu bijis nekaŗot?"

„Neesmu rakstnieks. Apdomā: vai neesi izraudzījis pārāk cietu riekstu? Atstāj drāmatisko mieru trenētiem autoriem."

„Vienreiz jāsāk. Sen gribēju sākt drāmas kaldināt. Šī ir izdevība!"

„Nederētu iesākt ar vieglāku temu?"

„No vieglām temām nieki iznāk."

„Labāk izdevies nieks nekā — brāķis!"

„Tu zini, kā brāķus raksta," cinisms ievēkšķas.

„Ja negribi palīdzēt, jādomā pašam vien," Viktors neslēpj sašutumu. Viņš uzlec kājās un bizo pa telpu. —

Turpinu lasīšanu. Pēc desmit minūtēm Viktors atgriežas.

„Pasaules miers tev interesē?" viņš noprasa.

„Protams! Bet sakomponēt lugu par to nevaru. Nespēju pat palīdzēt."

„Tu mānies, izliecies!"

„Saproti, Viktor: ir darbi, ko cilvēks nespēj. Nav man ne literāru zināšanu, ne dotumu."

„Bet Irisai raksti un raksti bez gala; bez talanta, bez noguruma," cinisms atkal traucē.

„Vai domā, ka skatuvi var piemērot lugas īpatnībai?" Viktors sāk uzbrukumu no otra flanga.

„Laikam var. Šekspīram bija skatuve vairākos stāvos."

„Tu palīdzētu celt?"

„Mēģinātu," solos negribīgi.

„Divi ainas norisinātos reizē — viena uz galvenās skatuves, otra balkonos. Tā skatītāji redzētu pretstatu."

„Tā būtu nejēdzība!" gribu iesaukties, bet piebremzēju un saku mierīgi: „Cilvēks nespēj divi darbībām reizē izsekot — sevišķi vēl, ja luga prasa iedziļināšanos. Kas gribēs klausīties divi sarunās reizē?"

„Kāpēc ne? Luga būs saistoša — darbība aptvers un sagūstīs skatītāju kā — — lavīna!"

Cinisms: „Kā lavīna gan! Skatītājs pieplok, saņem pastardienu — kļūst fosils. Viktors publiku pārakmeņos!"

„Tev padomā, Viktor, kāds piemērs?"

„Uz balkona varētu rādīt ģimenes ainu: bērni baro cāļus, tēvs pļauj mauru, māte ada. Uz galvenās skatuves amerikāņi kautos ar ķīniešiem."

„Kaŗš nokaus ģimenes idilli. Par cāļiem un cimdiem labāk rakstīt dzeju."

„Ģimenes sarunu varētu pastiprināt ar skaļruņiem."

„Iznāktu trokšņošana ne izrāde!"

„Vai izrādei jābūt klusai? Trokšņi ir iespaidīgi!"

„Trokšņi sacenzdamies pārplēsīs ļaudīm bungādiņas."

„Lai! Pūlis jāsatracina!"

„Chaosu gribi?"

„Visa šāsdienas dzīve ir chaotiska! Tā jāparāda tik spēcīgi, lai skatītāji sāktu padomāt."

„Trokšņi sakaitinās, nevis vedinās domāt."

„Dialogi jārok tik dziļi, lai domāšana kļūst neizbēgama."

„Domā — tu varēsi — ?"

„Caurām dienām un naktīm rakts — pasaules centrs sasniegts — dziļāk vairs nevar iet."

„Un izrakumi jāreģistrē uz papīra — tas viss? Jārāda uz skatuves — ar traku troksni?"

„Un tu vēl guģojies — negribi tālkā nākt."

Šai brīdī atminos, ka Viktors reiz skrējis caur kalniem ar deviņdesmit jūdžu ātrumu un savainots klizmā. Nozīmīgi paskatos pulkstenī:

„Jāsatiek labklājības ierēdne. Par skatuves izbūvi un domu rakšanu vēl padomāšu."

„Gaidīšu tevi atpakaļ!"

„Labāk ņem zīmuli rokā — sāc ko likt uz papīra!"

„Esmu jau iesācis," Viktors rāda dažus teikumus.

Uzsitu viņam uz pleca un atraisos no viņa draudzības.

Apstājos ierēdnes tuvumā un gaidu, līdz viņa pabeigs sarunu ar ārstu. Patiesi, pēc laiciņa gaŗām aiziet Viktors, pamāj ar roku, bet paliek iegrimis sevī — kā cilvēks, kas aizsācis remontēt pasauli.

Ierēdne pienāk. Apvaicājos, vai viņa man palīdzētu ar jauna darba atrašanu, kad tikšu laukā.

„Vecajā vietā negribat atgriezties?" viņa brīnās.

„Šīs slimības dēļ atlaist nedrīkst."

„Nervu slimības apsmīn."

„Aizspriedumi! No tām nav jākaunās tāpat kā no iesnām vai plaušu karsoņa."

„Darba biedriem būs aizdomas —."

„Saprotu. Tikko ārsts atļaus, iedošu jums attiecīgo lapu."

Ilgāk ierēdni nekavēju. Eju meklēt Janu, jo gribas kaut ko vairāk noskaidrot par Viktoru. Bet Janam ir brīvdiena. Skatos pēc kāda cita, ar ko derētu runāt. Māsas jau pielipušas karšu, dambreta un biljarda spēlēm. Parasti viņas vairāk izprašņā nekā stāsta, kaut arī zina, ka katra liktenis ir viņa privātais īpašums, ko svešinieks nedrīkstētu izbrādāt. Bet es pats esmu izgājis atbildes medīt — māsas man negribētu palīdzēt.

Beidzot saduŗos ar Nīlsena kundzi. Viņa bīda grīdu vaskojamo mašīnu. Piedāvājos palīdzēt.

„Kāds laipns cilvēks," viņa priecājas.

„Tā stunda kļūst dzīva, kad varu ko jēdzīgu darīt."

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Toronto latviešu pensionāru apvienības koris Dziesmu kamolinš O. Upenieces vadībā kopā ar Toronto DV tautas deju kopu Daugaviņa E. Kalviņa vadībā 11. decembrī piedalījās ar priekšnesumu True Davidson veco ļaužu mītnes 140 iedzīvotājiem. Koris nodziedāja trīs Ziemsvētku dziesmas, bet Daugaviņas četri pāri mazo dejotāju nodejoja divas tautas dejas, bet vecākās grupas 12 dejotāji — sešas dejas. Koristiem un dejotājiem pateicās mītnes sarīkojumu daļas vadītāja Džerija Smaise, aicinot iebaudīt cepumus ar tēju. Latviešu pensionāri viesojās šajā mītnē jau otru reizi. Tajā par priekšnieces palīdzi strādā māsa Dzidra Bērziņa, bet par nodaļas māsām — Irēne Ezergaile un Biruta Legzdiņa. Pensionāru apvienības kārtējā sanāksmē 12. decembrī Latviešu namā 110 dalībnieki noklausījās māc. R. Ekšteina referātu par tagadējām un nākotnes pasaules problēmām, apskatot pārtikas trūkumu pasaulē, kā arī gaisa un ūdens piesārņošanu; pēc tam bija pensionāru grupu nodarbības. Pensionāru apvienības gada sapulce ar pārvaldes organu vēlēšanām paredzēta 23. janvārī pl. 2 pēcpusd. Latviešu namā.

● Toronto latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas vecāku un skolotāju sanāksmē Latviešu namā bija ieradušies ap 50 vecāku, lai kopīgi pārrunātu skolas jautājumus. Starp skolotājiem un vecākiem bija vērojama laba saprašanās.

● Dainas kora vakarā 7. decembrī Latviešu namā pulcējās 117 dalībnieku un viesu. Vizmai Maksiņai, kas palīdz apmācīt koristus, pasniedza Ērikas Freimanes fonda piešķirto balvu 150 dol. Šo balvu piešķir ik pa divi gadiem par veikumiem mūzikas laukā.

● DV vanadžu koris Zīle, kurā ir 31 dziedātāja, diriģenta A. Purva vadībā iestudē koncerta programmu savam trešajam gadskārtējam koncertam 1. martā, Lietuviešu centrā, 1573 Bloor St. W. Darba slodzes dēļ no kora priekšnieces amata atteikusies Monika Jonāne. Kora priekšniece tagad ir Eiženija Vītola, tās vietniece Dr. S. Treilona, bet kasiere Austra Krastiņa.

● LELDAA jaunatnes nozares vadītājs, Sv. Jāņa draudzes mācītājs I. Gaide 1. janvārī izlidos uz Eiropas kristīgās jaunatnes sanāksmi Rietumvācijā. Tā ilgs no 2. līdz 5. janvārim Ķelnes tuvumā. Sanāksmē pārrunās kristīgās jaunatnes darba plānu nākotnē un Latviešu draudžu dienu norisi nākošā gada augustā Garezerā, kuru rīcības komitejā darbojas arī māc. I. Gaide. Iespējams, ka Draudžu dienās piedalīsies arī lielāks skaits kristīgās jaunatnes darbinieku no Eiropas. Māc. I. Gaide apmeklēs arī māc. E. Rozīti jun. Oldenburgā, bet Memingenā — māc. P. Urdzi. Anglijā viņš būs māc. Jurģa viesis, kur uzturēsies vienu nedēļu. Mācītāja I. Gaides Eiropas apmeklējuma laikā Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumus vadīs archibīskaps A. Lūsis.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja piešķīrusi no saviem līdzekļiem palīdzības darbam Ziemsvētkos Eiropā 230 dol. un 200 dol. grūtdieņiem un slimiem Kanadā, bet Austrumu draudzes dāmu komitēja piešķīrusi šim mērķim — 450 dol.

● Jaungada gaidītājiem brīvu pilsētas satiksmes līdzekļu lietošanu jau trešo gadu sagādājusi McGuinness alkoholisko dzērienu darinātava, noīrējot Toronto ielu dzelzceļus, pazemes vilcienus un autobusus, kuros 31. decembrī no pl. 8 vakarā līdz 4 rītā pārvadās publiku bez maksas.

● Mācītājs J. Cālītis salaulājis Silviju Māru Šultmani ar Kenetu Loidu Nikolasu.

● Savas meitas Ninas Brenķes mājā 10. decembrī ar sirds vājumu mirusi 78 g. vecā Valentīna Auniņa. Nelaiki 12. decembrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja pareizticīgo mācītājs. Aizgājēja bez meitas Ninas vēl atstāj mazmeitu Irēnu Batņu ar znotu Eduardu un mazmeitu Noru.

● Māc. J. Cālītis 11. decembrī izvadīja uz Jorkas latviešu kapiem 8. decembrī mirušo Aleksandru Freimani, dzimušu 1912. gada 17. martā Jelgavā. Viņš atstāj dzīvesbiedri Tatjanu un meitu Astrīdi Toronto.

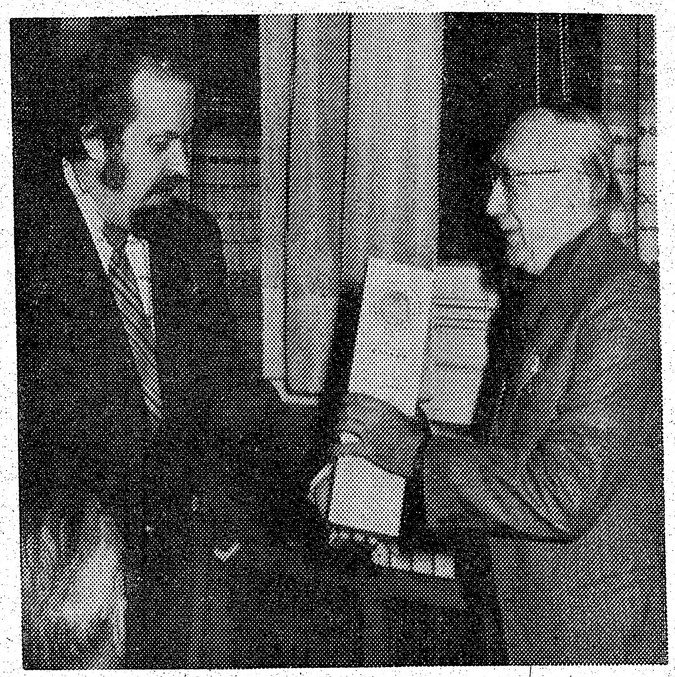

LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs (pa kreisi) pasniedz Latvijas brīvības fonda balvu Latvija Amerikā redaktoram K. Sidaram. Foto: J. Kreilis

Kanadas valdība atbalsta kultūras mērķus

LATVIEŠU NACIONĀLĀ APVIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDES LĒMUMI UN ATZINUMI

Kanadas latviešu kultūras dienas sāksies 25. janvārī ar Draudzīgā aicinājuma sarīkojumu un turpināsies līdz 2. martam, tās pabeidzot ar Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā sarīkojumu — Šī māksla ir jauna.

Kā 11. decembra LNAK valdes sēdē ziņoja kultūras nozares vadītāja Inta Purva, tad nozares tiešā izkārtojumā motiks Zentas Mauriņas un Konstantīna Raudives vakars Dr. E. Upenieka vadībā, paneļdiskusijas par tematu — Mērauklas politisko uzskatu izvērtēšanai presē O. Liepas vadībā un Dr. V. Klīves referāts Patriotisma ievirzes reliģijā ar sekojošām paneļdiskusijām. Ar kultūras nozares atbalstu literārs sarīkojums paredzēts arī Montrealā un eventuāli arī Otavā. Tāpat kultūras nozare aicina līdzīgus sarīkojumus organizēt arī citos latviešu centros, par to sazinoties ar LNAK kultūras nozares vadītāju.

Šogad kultūras dienu apmeklētājus lūgs izdarīt 25 centu piemaksas par labu Latviešu globālam kultūras fondam. Sava ziņojuma nobeigumā Inta Purva nodeva kasierim K. Tanmim čeku par 3500 dol., ko Kanadas federālā valdība piešķīrusi LNAK kultūrālo mērķu sekmēšanai. Klātesošie valdes sēdes dalībnieki to uzņēma ar sevišķu gandarījumu.

Sēdes ievadījumā LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs pasniedza Latvijas brīvības fonda balvu Latvija Amerikā redaktoram K. Sidaram par sacensībā pareizi noteikto fonda līdzekļu kopsummu.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs informēja valdi par savu vizīti pie Kanadas ārlietu ministra Makekena Otavā, kas vērtējama pozitīvi. Pie Baltijas tautu federācijas Kanadā nodibināta atsevišķa „Baltic human rights committee" ar senātoru P. Juziku kā goda priekšsēdi. Komitejas vadībā no latviešiem darbosies Dr. L. Lukss un no igauņiem rakstnieks Arvids Vīrlaids. Bez tam komitejā pieaicinās vēl trīs juristus un trīs mācības iestāžu pārstāvjus. Jaundibinātā komiteja cieši sadarbosies ar līdzīgu ukraiņu komiteju, kas jau izvērtusi plašu darbību.

No jauna nodibināta arī „Baltic Appeal Committee to Canadian Church Council" ar arhibīskapu A. Lūsi kā goda priekšsēdi un G. Suksi kā vadītāju. Bez viņiem komiteja vēl pieaicinās trīs mācītājus un trīs laicīgos pārstāvjus.

Toronto West Park Secondary skolā lietuviešu valoda uzņemta par vidusskolas mācības priekšmetu. To māca vietējās izglītības pārvaldes lietuviešu valodas skolotājs; LNAK centīsies panākt arī līdzīgu latviešu valodas kursu.

Kā jau mūsu laikraksta lasītājiem agrāk ziņots, LNAK un DV Kanadas valdes panākušas vienošanos par ciešāku sadarbību arī jaunatnes stipendiju piešķiršanas kārtošanai. Šim nolūkam pie izglītības nozares, kā ziņoja tās vadītājs J. Mežaks, izveidota atsevišķa daļa, kurā no DV darbosies Monika Jonāne, bet no LNAK O. Sils. J. Mežaks vēl ziņoja, ka šī gada piešķirto Tautas balvu prof. P. Kundziņam Halifaksā pasniedzis prof. arch. O. Bīskaps.

Kasieris K. Tannis informēja, ka LNAK mūža dalībnieku skaits pārsniedzis 200 un ka 201. paredzēto 100 dol. iemaksu izdarījis Miķelis Bergholcs no Toronto. Sakarā ar Ziemsvētkiem, valde vienojās piešķirt 100 dol. mācības līdzekļu apgādā vadītājam V. Rudzītim Hamiltonā un līdzīgu summu LN AK biroja vadītājam K. Tanmim, bet 25 dol. Latviešu nama pārvaldniekam A. Minkam.

Latvijas brīvības fonds turpina augt, kaut gan pēc Dr. A. Šteina vērtējuma Toronto publikas atsaucība 18. novembra aktā varēja būt lielāka. Fondā, kā vienā no mazākām vienībām Kanadā, iestājusies DV Druvas nodaļa, tā rādot cildenu priekšzīmi lielākām un spējīgākām organizācijām. A. Joma atzina, ka pēdējos gados mēs esam proporcionāli lielāku vērību veltījuši dažādiem kultūrāliem pasākumiem, tā novārtā atstājot svarīgo politisko darbu.

Par Karavānu ziņoja E. Kalviņš, norādot, ka iepriekšējā gadā Rīgas paviljons devis 2200 dol. atlikumu. Pie LNJAK izveidots atsevišķs Etniskās karavānas fonds, ko pārzinās septiņas personas. 1975. gadā Rīgas paviljona organizēšanu uzņēmusies Daina Liepa, bet nepieciešama arī citu organizāciju līdzdalība un atbalsts. Arī LNAK valde to atzina par vēlamu un izraudzīja G. Suksi par savu pārstāvi.

Valde apstiprināja arī Kanadas latviešu pārstāvjus globālā kultūras fonda valdē: priekšsēža vietnieks J. Mežaks, kultūras nozares vicepriekšsēde Inta Purva, humānitārās un sociālās zinātnēs referenti M. Ekšteins (vēsturē un politiskās zinātnes) un Elfrīda Ezera (baltu filoloģijā), tehniskās un dabas zinātnēs valdes loceklis prof. A. Dreimanis, rakstniecībā referente Guna Blūma, presē O. Liepa un A. Kundrats, mākslā J. Zuntaks, daiļamatniecībā A. Gugāns, mūzikā Marta Kundrate, teātrī Inta Purva un Hugo Miķelsons un paidagoģijā līdzšinējā valdes locekļa A. Bāliņa vietā Jānis Ozols, referente Aiva Vintere. Kultūras fonda līdzekļu vākšanu arī 1975. gadā vienojās izdarīt pēc līdzšinējā parauga, gan samazinot ziedojumu mērķus, lai vairāk varētu koncentrēties tieši kultūras un brīvības fondiem. Šoreiz līdzekļus vairs nevāks palīdzības darbam, ko saskaņā ar vienošanos galvenokārt veiks DV organizācija.

Par iecerētā Latviešu sabiedriskā centra un dzīvokļu ēkas celšanas komitejas priekšdarbiem informēja V. Liepiņš. Viņš ieteica arī kādā no tuvākām LNAK valdes sēdēm pārrunāt Ontario provinces parlamenta vēlēšanas, ko valde atzina par lietderīgu. R. N.

Vilšanās ēnā

LEO G. OZOLA RECENZIJA PAR FILMU NĀVES ĒNĀ

Holivudas pieredze, ka neviena grāmata nav pārvēršama labā filmā, vēl arvien ir spēkā. Tam galvenie iemesli — katrs grāmatas lasītājs vizuālu tēlu, vietu un notikumu aprakstus pārdzīvo savā īpatā veidā. Pārnesot šo subjektīvi uzņemto pārdzīvojumu uz reālo filmu, kas skatītāja priekšā noliek ļoti konkrētā veidā tēlus un notikumus viena cilvēka (filmas režisora) skatījumā, tiek sagrauts katra individuāla lasītāja priekšstats par grāmatā lasīto un tulkoto pārdzīvojumu. Līdz ar to atrodas tikai reti skatītāji, kas varētu būt grāmatu pārdzīvojuši tieši tādā veidā, kā to darījis filmas režisors.

Otrs iemesls ir rakstniecības un filmas dažādās aistētiskās pārdzīvojumu un izteiksmes vērtības. Grāmatas — teikums; filmas — tēls un kustība. Neņemot vērā šo aksiomu, „bestselleru lasītāji vēl joprojām iekrīt uz katru filmu, kas bazēta uz viņu lasīto grāmatu, vienmēr piedzīvojot vilšanos. Šāda pati vilšanās bija jāpiedzīvo, noskatoties Rīgā gatavoto filmu Nāves ēnā.

Katrs trimdinieks (no vidējās paaudzes uz augšu) ir lasījis Blaumaņa Nāves ēnā, ja ne citur, tad vismaz skolā viņam tā bija jāizlasa. Iespējams, ka turpmākā recenzija par filmu Nāves ēnā nebūs pieņemama tiem trimdiniekiem, kas filmu vērtēja tikai no emocionālās pagātnes viedokļa, jo filmā tika pieminēts „saimnieks" (trimdas dzīves stūrakmens), Dievs, tika noskaitīta Tēvreize, parādīts baznīcas aizlūgums, pat saldsērīgā bērzu birztaliņa un sulas tecināšana, un kur nu vēl ķekatnieki un mīlēšanās siena šķūnī! Un pats galvenais — ne ar vārdu vai darbu netika zaimota pagātne vai slavināta Latvijas tagadne. Šis filmas scēnas varbūt tiešām deva kādu veldzi tiem trimdiniekiem, kas savu garīgo dzīvi vēl vienmēr baro ar pagātnes bērzu sulām. Bet tiem, kas gāja skatīties šo filmu kā filmu, lēmums jābalsta uz filmas pašvērtību, kurai jābūt diezgan augstai, jo tā bija pilnvērtīga lielfilma, kas vērtējama pēc internacionālās filmu mākslas kanoniem.

Jaunās Gaitas draugu biedrības piesūtītajā ielūgumā filma bija izziņota par krāsu filmu, bet uz ekrāna tā parādījās balti melna. Šoreiz tāda pārskatīšanās nāca filmai tikai par labu. No neskaitāmiem piemēriem ir zināms, ka drāmatiskāks efekts tiek panākts ar melni baltu filmu. Ingmara Bergmaņa filmas bija ļoti augstas kvalitātes, kamēr viņš tās filmēja monochromā. Bet jau ar savu pirmo krāsu filmu sākās Bergmaņa norieta, jo mistiskie un drāmatiskie motīvi pazuda krāsu jucekli. No visas filmas Nāves ēnā varbūt tikai divas sekvences būtu ko ieguvušas no krāsu uzņēmumiem — ķekatnieku raibums un balto bērzu birztaliņa.

Techniskajā apdarē filma tomēr uzrāda dažus elementārus trūkumus, pareizāk sakot — primitīvismu. Nedaudz „fade in" un „fade out" (scēnas graduālā izzušana tumsā un nākošās scēnas parādīšanās no tumsas) bija raustelīga un nevienāda, kas izjauca scēnu un laika plūduma dabisko saikarību. Ļoti traucēja divi vai trīs nakts uzņēmumi uz ledusgabala. Viņu izgaismojums bija tik amatierisks un nereāls, ka šo skatu iestarpināšana dienas gaismas uzņēmumos kā ar cirvi pārcirta filmas samērā līgano ritmu. Tā kā tādu uzņēmumu nebija vairāk kā divi vai trīs, tad ilgāk pie šīs nemākulības nav ko kavēties.

Daudz nopietnāks un traucējošāks bija dialogu ieskaņojums. Tikai direktoram un producentam zināmu iemeslu dēļ dialogi nebija ieskaņoti filmēšanas brīdī, kad aktieri tiešām pārdzīvo savus tēlus, bet gan ieskaņoti vēlāk skaņu studijā, skatoties filmu un runājot tai līdz. Šī ieskaņošanas technika, kas kādreiz bija ļoti populāra, ir tikpat kā pazudusi no pasaules filmu produkcijas (ar retiem un lētiem pornografisko filmu izņēmumiem). Iemesls šīs ieskaņošanas technikas atmešanai bija divējāds: pirmkārt, sinchronizācijas problēma, jo aktieris skatās savā tēlā uz ekrāna desmitām reižu un runā līdz savām mutes kustībām. Perfekta skaņas un mutes sinchronizācija ir ļoti grūta un, kā to redzējām Nāves ēnā, tad bieži vien vārdi un lūpas nesaskanēja.

(Turpinājums 13. lp.)

Priecīgus Ziemas svētkus un sekmīgu Jauno gadu!

LATVIEŠU NACIONĀLĀ APVIENĪBA KANADĀ

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu 1975. gadu

visiem latviešiem novēl

JOHN SMITH M.P.P.

HAMILTON MOUNTAIN

Vecākiem, draugiem un labvēļiem

GAIŠUS UN PRIECĪGUS ZIEMAS SVETKUS, DARBĪGU UN PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU

vēl

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS SESTDIENAS SKOLAS SAIME.

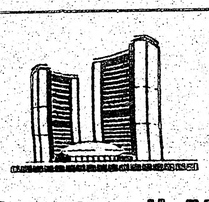

Toronto pilsētas

ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PLĀNS

Tā kā trešdiena, 25. decembris, ceturtdiena, 26. decembris, un trešdiena, 1975. g. 1. janvāris, ir svinamdienas Toronto pilsētas darbiniekiem, atkritumus minētajās dienās neaizvāks. Rēgulāro ceturtdienas, 26. dec., savākšanu veiks pirmdien, 30. decembrī. Piektdien, 27. dec., būs parastā atkritumu savākšana. Ceturtdien, 1975. g. 2. janv., un piektdien, 3. janv., būs parastā savākšana.

Laikrakstu savākšanu atsāks trešdien, 1975. g. 8. janvārī.

R. M. BREMNER

Commissioner of Public Works
City of Toronto.

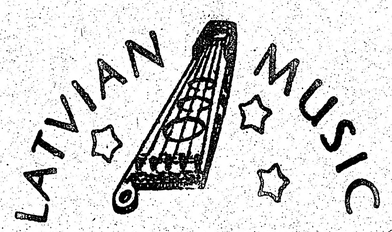

LP 44 ZILAIS KARUSELIS

DUNDURA mūzika un izpildījums

„Šie jaunieši, allaž mainot instrumentāli-vokālo sastāvu, panākuši lielu krāsu un izteiksmes dažādību priekšnesumā . . . Mūzikālais audums svaigs un liecina par inteligentu mūzicēšanu." (T. Ķeniņš Laikā 25. jūlijā-73.)

Priecigus Ziemas svētkus un laimigu jauno gadu novēl klientiem un draugiem

E. Robežgruntnieks

79 Main St. E.
Hamilton, Ont., tel.: JA-8-8966

Robez & Donnelly Ltd.
Realtors — Appraisers

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu 1975. gadu visiem novēl

DV KV skaņu plašu ekspedīcija

Krājumā visas līdz šim izdotās DV skaņu plates

HLB grāmatnīca

LNAK mācības līdzekļu apgāds

16 Queen St. N., Hamilton, Ont. Vadītājs: VILIS RUDZĪTIS

Priecigus Ziemas svētkus un panākumiem bagātu 1975. gadu

visiem tautiešiem novēl

Latviešu deju kapella RUNČI

Vēlot draugiem laimīgu Jauno gadu, dāvinait latviešu deju orķestra „Runči" populārās skaņu plates „JAUNĪBA" un „ZILĀS ACIS" — $6.50 gab. Krājumā latviešu grāmatnīcās vai pasūtināmas pie A. Grīnberga, 151 East 42nd St., Hamilton, Ont. Canada

The Royal Connaught Hotel

SEASONS GREETINGS

FROM

THE ROYAL CONNAUGHT HOTEL

P. J. O'Sullivan,
General Manager.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

22. decembrī pl. 3 pēcp. Walmer Road baptistu dievnamā „Ziemsvētku ieskaņa mūzikā". Filadelfijas meiteņu ansamblis, baptistu draudzes koris, Anita Rundāne — ērģeles.

26. dec. pl. 6 vak. DV namā Burtnieki svinēs Ziemsvētkus. Ielūgumi netiks izsūtīti. Visi ielūgti. Groziņi.

31. decembrī pl. 8 vak. DV namā Jaungada sagaidīšana. Galdiņi rezervējami pie A. Selgas, tālr. 759-0460.

31. decembrī pl. 8 vak. Jaungada sagaidīšanas balle Latviešu namā.

Toronto koncertapvienības koncerti

1. februārī pl. 8 vak. Town Hall — Norma Auziņa (vijole) un Ronalds Leonards (čells).

12. aprīlī pl. 8 vak. Town Hall — Ileāna Pētersone, Stokholmas operas soliste (mecosoprāns).

TORONTO

1975. gada

4. janv. pl. 7 vak. — Latviešu nama augšējā zālē — Latviešu veterānu — strēlnieku biedrība rīko Ziemsvētku kauju atceri un 60 gadu latviešu strēlnieku bataljonu dibināšanu. Programmā — svētbrīdis, priekšnesumi, kopmielasts, izloze un saviesīga dzīve. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

5. janvārī pl. 3 pēcp. Lietuviešu namā 1021 College St., TLB sestdienas skolas eglītes sarīkojums.

11. janvārī pl. 6 vak. Saulainē pie kritušo karavīru pieminekļa Kurzemes Ziemsvētku kauju 30 gadu atceres svētbrīdis.

11. janvārī — 1975. g. Romas pagrabiņš, DV namā. Viesosies flamenko ģitarists Andris Kārkliņš (Andrē el Leton).

12. janvārī — svētdien, Andra Kārkliņa koncerts. Tuvāka informācija sekos.

18. janvārī pl. 7 vak. Latviešu namā Toronto latviešu mednieku un makšķernieku kluba zaķu balle ar medījumu un zivju izlozi. Runču deju mūzika.

19. janvārī, svētdien, pl. 5.30 pēcp. Toronto teātris izrāda Vai pazīstat piena ceļu? V. Pukata režijā Brockton High School, 4 Awde St.

25. janvārī pl. 8 vak. DV namā — DV Toronto nodaļas masku balle. Spēlēs „Runči trimdā.

25. un 26. janvārī Latviešu namā M. Zīverta „Ķīnas vāze". TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojumi.

1. febr. DV Toronto tautas deju grupas Daugaviņa lieluzvedums.

1. febr. pl. 7.30 vak. DV Toronto tautas deju kopas Daugaviņa sarīkojums — „Baltic Night" ar lietuviešu, igauņu un cittautu viesu piedalīšanos Minklera auditorijā, Senekas kolledžā.

8. febr. — 7 vak. Lietuviešu namā 1573 Bloor St. West vīru koŗu — Junda, Kalamazū un Viestura koncerts ar sekojošu saviesīgu dzīvi.

9. februārī, svētdien, pl. 4 pēcpusd. Latviešu namā Jaunās Gaitas 100. numura jubilejas sarīkojums — Kokteilis ar vakardienas balsīm un skatiem, šāsdienas un rītdienas dzeju.

15. februārī Daugavas vanagu teātŗa izrāde Te runā Stariņs (atkārtojums).

16. februārī Daugavas vanagu teātŗa izrāde Zaļā pļava.

1. martā pl. 7.30 Lietuviešu zālē 1573 Bloor St. W. Zīles koŗa koncerts diriģenta A. Purva vadībā.

15. martā Dainas koŗa koncerts un saviesīgs vakars.

3. — 11. maijam — DV organizācijas Kanadā 25 gadu darbības atcere.

HAMILTONA

18. janvārī pl. 7 vak. Dalewood skolā DV Teātŗa Kanadā izrāde. G. Griezes komēdija Te runā Stariņš.

Starptautisko cilvēku tiesību dienas lielajā sanāksmē pie Toronto pilsētas valdes nama, kurā piedalījās ap 3000 protestētāju, apsūdzot Pad. savienību cilvēku tiesību apspiešanā. Pa labi brīvībā izkļuvušais lietuviešu jūrnieks Simas Kudirka ar dzīvesbiedri Genu svecītēm rokā, kādas bija izdalītas lielā skaitā arī sanāksmes dalībniekiem.

Foto: J. Liģers

Krizs Ziemsvētk

A IMPLĀCEJ CIŅDAMES ZIEMSVĒTK PRIEKS UN NEDIENS NO SĀKAM LĪDZ BEIGEM IZDZĪVES KRIŠS ĶEPALS.

Šogad paše svētk laikē es bi nonācs tāde jocige stāvoklē, ka nezine,ku sākams, ku beigs. Vises vietes, ku tik vien griežēs cilik, runa, ka implācej nāk vierse, bet es skaidr atcērjes, ka december mēnse tik Ziemsvētk nāk vierse. Lab, ka es šogad a aizgā uz valsts svētkem pēc joune banks kalendār. Tagad es vare skaidr pats a sov ac uzmeklt kure diene tie implācej svētk jāsvin. Bet man pa liel priek, iznāc taisn kā es bi domes. Ne vārd dienes, ne dzimam dienes tād implācej nevare atrast kā piņģrot sien koudze. Ziemsvētk gan bi ierakstet sārknem burtem taje paše viete, ku vienmēr. Bišķ dusms man sanāc pa tād kalendār rakstšen, jo, kā viņ vare man dzimam dien ierakst melem burtem, it kā es nekād svinšen netaist. Toties man vārd dien bi sārknem burtem izstiepts pa vis laps, un viene viete pat uzvārd dien atzīmts. Citem radem a svinšans bi uzrakstets kā nākes, un tas man nomierne.

Aizmiers viss blēņs pa implācej, es šūplāde samekle sov banks grāmtiņ. Tov trakam — es saķēr gāl! Mane smuke, tīre banks grāmtiņe ziernekļ bi ievilkš sovs tīkls, taisn kā kāde zvejniek oste. Es pajēm stipre ind, un tos tarakāns tā nošprice, ka viņ kājs vien notirne, un šūplādei izkrīt dubans. Laikam tā ind bi trāpjes pa stipr, jo mans banks grāmtiš a bi sarāves čokre kā vien nelaim čupiņ.

A to paš plāne grāmatiņ un šlokna dūš es aizstaige līdz stūr uz bank. Bet brīnam akal priekše. Tur man sajēm kā Abesīnejs ķēniņ un noprase, cik es grib.

„Vis to, kas man tur i palics," es droše dūše tēc sov vajdzeb.

„Tu dome grāmtiņe? Tur nekas nau palics." Tas kungs pogaine veste uz man rune a tād Ziemsvētk vecīš smaid ģīme. „Bet — noud tu va dābt, cik vien tu grib."

Tād rūnšen es lāg nesaprot, bet kas man tur pa daļ. Ja noud dod, tad jem ciet. Es parakste papīrs un pajēm.

Pa ceļam uz māj es apskate Ziemsvētk prieds. Tāds svētks bez kārteg zaļam kok a neva svint, un ku le saliek viss šķiņķeb paks? Noskates itan smuk kok, es izvilk piec dalder un priecige prāte dev tam vecem tēkdams:

„Nepūles dot man sīknoud apakaļ. Tas tev uz svētkem dzeramnoud," un pajems sov pried es taisjes iet prom.

Tas vecs man saķēr aiz mēteļ stur, ka gandrīz viss pogs izrāv un nikne balse bļāv:

„Tu, mister, nedome a man vell dzīt, ja tu svētkes negrib cietame istab īret. Tas koks makse piecpadsmit dālder, un velc tik vēl vien desmitniek āre."

„Man liekes, ka te no pilsēts stipre gais tov zemniek gāl i sācs bojtes." Es viņem ciert prete a īst ventiņ dūš. „Izgājše gade pa vēl smukāk kok es samakse apaļ piecniek un tagad pa šite žagarbunt tu grib trīs rēz vairāk."

„Varbūt tu grib pierkt izgājše gad kok, tā cit liet. Bet šogad i implācej un man a i jādzīve." Vecs neatlaides, un es samakse, ko viš prase.

Vēlak brouct pār pa tramvaj sliedem, manem otiņem nokrit smaks izpūšme trub. A steig man bi jāved tā kast uz remont, jo svēkt laikes polcej joks netais un okšķrejes uz uz katr stūr. Garaže man akal mat cēles stāvs, tā skād makse simt dālder.

„Jūs te pusstunds laike dzīvem cilēkam noplēš ād," es sašuts žēljes.

„Priecjes, ka tev tā trub nokrit šodien, jo rīt tas pats bleķs makses vēl vairāk" outiņ meistars man gudr pamāce. „Tu pats tīr lab zin, kā tas implācejs laikes i."

Nekād liele zīnšen pa implācej man gan nebi, jo banks kalendre bi tikei Ziemsvētk. Bet ja vises vietes notik tad loupšan, ta no tad implācej nekā svinšen neva iznākt. To es dabe piedzīvt maisdames pa cilik jūr, doudzes bodes. A katr pierkam es redze, ka mans nouds maciš rāves čokre tāpat kā jounatnes svētkes pārdorts gais balons. Beidzot, ka vis Ziemsvētk dāvans bi sapierkts, kabte man vēl bi palics sīknoud. Pa to iznāc kukals maiz un gabals poļ des priekš svētk paik. Bet outiņe vis pakaļpus bi piekrouts a kastem un tūtem, it kā kar laikes būt jābēg no krievem.

Mājes pārbroucs es uzskrej vierse saimniecei, kas šrubej treps. Atliecs slape mugar viš uz man noskatījes, it kā es būt spļāvs uz grīd. Tik pēc lab laiceņ man saimniec atguv valod.

„Mīļe, žēlīge stundiņ! Nu gan es redz, ka tave gālē kanarij putniņ sapernajšes. Krīzs laikes izgāzt dzīv noud pa visādem nieke, le pēc svētkem garbridž vīr strāde virsstunds. Ja nu tu, Kriš, i tik bagāts, ta pēc svētkem tu man makšes divdesmit piec dolār lielāk īr."

Tād ziņ es nebi gaidejs. No liele pārsteigam paks man izkrit no rok un es pats pa trepem gandrīz nošļūc pagrabe. Nelīdze ne smuke. Ziemsvētk kārtiņ un pulierte kok karot priekš zups maisšen, ko es saimniecei uzdāvnei uz svētkem. Krīzs un implācejs vārde man saimniec palik ciets kā krams un pietēc le es neaizmierst, ka īrs noud jāmakse uz priekš.

Doudz ko labāk man negāj a citem dāvnem a. Pastniekam es bi nopiērcs kakle kārname pulksten, le viš zin uzmant kafijs laik un nenostaigjes pa ilg a smage nast uz mugar. Bet viš sarouc degan un nošņāces, ka skaidr noud būt bijs doudz labāk. Tie cit a neviens no priek gaise nelec. Tā es svētkes uzkops sov Ziemsvētk kociņ un priecsies, cik lab, ka man nau piesitšes tās implācejs moks un jāskrien citem līdz.

Pēc svētkem es a priecig prāt gāj uz dārb. Tur man vēl vien rēz sagaide implācejs briesms. Mans boss ar nopietn ģīm pienāc man klāt, patēc liele patēkšan pa svētk novēļjamiem un ta, uz manem zābak papēžiem skatdames, tēc:

„Tu pats zin, kād tagad laik, un mūs kompanei drīz klapes to bod ciet. Tu varēt iet māje jau tagad, bet kantore ienācs raksts no banks, ka tu iztaisejs liel parād. Tālab mums tev jātur tik ilg, kamēr tu viņem to parād atmakse."

„Jā, bet kas makses saimniecei īrs nouds pielikam un va es va dzīvt no zīl gais?" Es jut, ka pabrīķ grīd šūpjes kā IRO kuģs.

„Tā tov dāršen, Kriš. A implācej katrs cīnes pa sov mod, kā nu var un māk." Mans boss notēc un aizgā soves diens gaites.

Tagad man beidzot a rades skaidreb, tāpat bez bank kalendar, kas tā implācej un kālab cilēk bēg no viņ kā no mēr slimeb. Le nu šā, va tā. Visem priecīgs svētks!

Krišs Ķepals

JAUNĀS GAITAS PANEĻDISKUSIJA

Latvija Amerikā 1. dec. n-rā lasīju, ka L. Zandbergs cēlis iebildumus pret J. Grodņa aicināšanu par runātāju diskusijā. Kanadā apsūdzētais nevar izvēlēties tiesnešus, zvērinātos vai oponentus. Es savukārt ceļu iebildumus par L. Zandberga aicināšanu un atsaucu manu līdzdalību diskusijās.

J. Lejiņš

PATEICĪBA.

Izsaku sirsnīgu pateicību visiem, kas atcerējušies un apmeklējuši mani slimības laikā Toronto Western slimnīcā laikā no š. g. 20. nov. līdz 12. dec., sevišķi Daugavas Vanagu Toronto nodaļai, Daugavas Vanagu Jubilāru godināšanas vakara dalībniekiem DV namā 29. nov.; konsulam Dr. Ed. Upenieka kgm., Jul. Popeļa kgm, ar kdzi; rakstniecei Irmai Grebzdes kdzei ar dzīves biedru, Auptmaņu ģimenei, Rutai Vaives kdzei, Veltai Zariņa kdzei, O. Kļavenieka kgm, Plūmes kdzei, Betijai Barker kdzei un St. Georga ev.-lut. draudzes māc. J. Knaack kgm.

Novēlu visiem priecīgus Ziemas svētkus, veselību un Dieva svētību **JAUNAJĀ GADĀ!**

Aleksandrs Tirzītis

Brazilijā nošauts Toronto latvietis

NOGALINĀTAIS IR 36 G. V. PROFESORS MĀRIS PONE, KAS ATRADĀS DIENVIDAMERIKAS ZINĀTNISKĀ APCEĻOJUMĀ

Māris Pone nošauts piektdien, 13. decembrī, agrā rīta stundā uz ielas Riodežaneiro priekšpilsētā Ipanemā, Atlantijas okeana krastā, iznākot no restorāna. Vēsti par dēla traģisko nāvi viņa vecāki Lija un Arturs Pone Toronto saņēma jau dažas stundas pēc liktenīgā notikuma, kad pl. 7.20 no rīta pēc mūsu laika no Riodežaneiro telefoniski ziņoja kāds no nogalinātā paziņām. No Sanpaulo zvanīja arī turienes latviešu ev. lut. draudzes mācītājs Jēkabs Mekšs — vai izdarīt pārpelnošanu, jo pēc Brazilijas noteikumiem mirušie apglabājami jau otrā dienā. Vecāki izšķīrās par dēla pārvešanu lidmašīnā uz Toronto.

Par notikumu otrā dienā ziņoja šejienes laikraksti, radio raidītāji un televīzija. Māŗa Pones vecāki, kas dzīvo savā mājā Toronto austrumdaļā, saņēmuši dēla vēstuli apm. priekš desmit dienām, kurā viņš ziņojis, ka viss veicies labi un ka ielidošot Toronto tūliņ pēc Jaungada. Pirms mājup došanās Māris Pone vēl bija nolēmis apmeklēt Sanpaulo, lai tur kopā ar paziņām un agrākajiem Brazīlijas laika skolas biedriem pavadītu Ziemsvētkus un sagaidītu Jaungadu.

Pēc Dienvidamerikas apceļošanas Māris Pone ar citiem grupas dalībniekiem, kuŗā atradušies arī amerikāņi un austrālieši, pirms izklīšanas kādā Riodežaneiro restorānā rīkojuši atvadības. Liktenīgajā naktī viņš ar amerikānieti Meriju Makgeju īsi pēc pusnakts meklējuši taksametru. Iegriežoties kādā klusā šķērsielā, priekšā nostājušies divi vīrieši. Pēc īsas vārdu izmaiņas viens no tiem izrāvis revolveru un raidījis pret Māri Poni šāvienu, kas ievainojis viņu vēderā. Pēc notikuma abi vīrieši aizbēguši. Amerikāniete, kas vetējo portugaļu valodu nav sapratusi, nezinājusi pateikt, kādēļ un par ko strīds noticis. Viņa sameklējusi ātro palīdzību un ziņojusi policijai, bet ievainotais jau ceļā uz slimnīcu miris.

Māris Pone Riodežaneiro apmeties pie Torontō laika paziņas Pēteŗa Jaunzemja, kas strādā turienes universitātē par mācībspēku. Viņš par notikumu tūliņ zvanījis mācītājam J. Mekšam uz Sanpaulo, tāpat Pones vecākiem uz Toronto.

M. Pone no Toronto 10. augustā devies 6 mēnešu ilgās Dievidamerikas zinātniskās studijās, lai vāktu materiālus filozofijas doktora grada iegūšanai, rakstot disertāciju par kanadiešu ieguldījumiem Latīņamerikā. Šinī nolūkā viņš uz vienu gadu pārtraucis profesora darbu Algomas universitātes kolledžā Sūsenmarijā (Sault Ste. Marie), Ontario, kur strādāja jau kopš 1969. gada.

Savās Dienvidamerikas studijās M. Pone apceļojis Dienvidamerikas rietumpiekrastes valstis — Kolumbiju, Ekvadoru, Perū — galvaspilsētā Limā pārdzīvojot smagu zemestrīci, Boliviju, Čīli, tad Arģentīnu, Paragvaju, Urugvaju un beidzot lielāko no Dievidamerikas valstīm — Braziliju, kur maršruts beidzies un kur tik traģiski beidzies arī jaunā latviešu zinātnieka mūžs.

Māris Pone bija iecerējis Brazilijā apmeklēt arī savu vecāku agrāko dzīvesvietu zemes iekšienē, kur ģimene apmetusies pēc ieceļošanas Brazilijā 1949. gadā no Vācijas, bet vēlāk pārcēlusies uz Sanpaulo. Taču nodomu braukt uz zemes iekšieni, lai apskatītu vietu, kur dzīvojis zēna gados, beidzot atmetis un devies uz Riodežaneiro, gan cerēdams Ziemsvētkus un Jaungadu pavadīt Sanpaulo, kur aizritējušas viņa skolas gaitas. Pēdējā iecere palika neīstenota.

Viss Māŗa Pones īsais mūžs bijis cenšanās pēc augstākās izglītības. Viņš 7 gadus pavadījis Brazilijā. Vecāki 1956. gadā ieceļojuši Toronto, un M. Pone jau 1963. gadā beidzis Toronto universitāti ar B. Sc. gradu, bet mastera gradu 1965. gadā ieguvis Londonas universitātē Londonā, Anglijā (School of Economics), kur bija iecerējis aizstāvēt arī doktora disertāciju Ph.D. grada iegūšanai. Pirms darbošanās par mācībspēku Algomas universitātes kolledžā Sūsenmarijā, kur kopš 1969. gada mācīja ekonomiju un politiskās zinātnes, M. Pone kādu laiku darbojās Raiersona institūtā Toronto un par padomdevēju finanču lietās Forda uzņēmumā. Viņš rosīgi darbojās arī latviešu jaunatnes dzīvē. Piederēja pie studentu korporācijas Fr. Cursica.

Izņemot amerikānieti Meriju Makgeju, kas ir vienīgā traģiskā notikuma aculieciniece, vēl paliek slepkavas lode, ko policija ieguvusi. Taču maz cerību, ka pēc tās varēs atrast ieroci un tā lietotāju.

Nošautā Māŗa Pones tēvs izteicās, ka pieprasīs no Brazilijas valdības zaudējumu atlīdzību, kādi cēlušies, slepkavības upuŗa pārvešanai no Riodežaneiro uz Toronto.

Pones ģimenē vēl paliek vecākais dēls Aivars — kapteinis Kanadas gaisa spēku bazē Vinipegā.

—ls—

Māris Pone †

Svētdienas izbraukumā nonāvēti 2 latvieši

Smagu nelaimes gadījumu Toronto piedzīvojuši četri latvieši, kas 15. decembrī atradušies svētdienas izbraukumā, domājams, lai viešņai, 71 g. vecajai Lilijai Ābeltiņai no Santa Barbaras, Kalifornijā, parādītu pilsētu. Auto vadījis 54 g. vecais Arvids Raitums, kas dzīvo Toronto. Ziemeļos no Lorensa avēnijas auto skāris Beivju avēnijas tilta balstu. A. Raitums un L. Ābeltiņa no ievainojumiem miruši uz vietas, bet ar smagiem ievainojumiem Sanibrūka slimnīcā atrodas līdzbraucējas — torontiete Milda Matīsa un viņas māsa Austra Raituma, kas atradušās auto aizmugures sēdeklī. Viņas ievietotas slimnīcā ar vairākiem kaulu lūzumiem un citiem ievainojumiem. Cietušās Mildas Matīsas znots Gunārs Kārkliņš pašlaik atrodas Austrālijā, kur izvadījis šejienes latviešu skautu un gaidu grupu lidojumu uz turienes lielo nometni Radu cilts. Abas smagi ievainotās sievietes atrodas slimnīcā intensīvā kopšanā. Milda Matīsa ir Toronto latviešu biedrības valdes viceprieksšēde. Policija domā, ka autovadītājs pēkšņi piedzīvojis sirdslēkmi, jo mašīna uzskrējusi tilta balstam lielā ātrumā un pilnīgi bojāta. —ls—

Domāsim par Latvijas brīvību

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO VAŠINGTONAS

Gadu tecējumā esam apraduši, ka pat Ziemsvētkos visiem cilvēkiem nav labs prāts un nav patiesa miera virs zemes. Ķēniņi un austrumu gudrie Betlemes vietā seko Vašingtonas un Maskavas politiskiem gaismas signāliem. Un tā šoreiz nemēģināsim ņemt vērā vienu otru itin nozīmīgu starptautiskās politikas notikumu. Neiztirzāsim arī, vai par pilnu ņemamas valodas, ka nekronētā Kremļa cara Brežņeva veselības stāvoklis patiešām jau tik kritisks, ka politbirojā sākusies cīņa troņa pretendentu starpā. Vai kaulainā plāvēja līdz ar Brežņevu nopļaus arī Vašingtonas un Maskavas pretrunīgo detanti? Var notikt, ka šī iespēja būs jāapsveŗ daudz agrāk nekā mēs domājam.

Prezidents Fords atgriezies Vašingtonā no Karaību salām, kur apspriedās ar Francijas prezidentu Žiskāru. Visas pazīmes liecina, ka amerikāņu un franču attieksmes vēl vienmēr uzlabojas un Degolla radītais vēsuma ledus pamazām izkusīs. Varbūt pirms svētkiem Fords no Ziemsvētku vecīša dabū dāvanu, kuŗu tas pacietīgi gaida jau turpat simt dienu. Šī dāvana ir viņam tik nepieciešamais palīgs viceprezidenta amata kandidāts Nelsons Rokefellers. Senāts jau savu svētību devis, un jācer, ka tautas vietnieku nams lietu nepaildzinās.

Nekādi gaišie svētki nebūs ASV ārlietu ministram Henrijam Kisingeram. Vidējo austrumu krize vēl vienmēr nav atrisināta, un Ēģiptes prezidents Sadats jau pieteicis, ja Vašingtona nerīkosies ātri un ar panākumiem, tad viņam nebūs citas izejas kā pārsviesties uz Maskavas aranžēto Ženēvas konferenci.

Šogad Ziemsvētku vecīša maisā vēl nebūs arabu un žīdu attieksmju nokārtošanas vēsts. Viņš nespēs pabaŗot visus pasaules izsalkušos, bet tos, kam visa ir pa pilnam, viņš droši vien pabiedēs ar inflācijas žagariem.

Šajos svētkos savās sirdīs un lūgšanās pieminēsim mūsu tautu un tēviju. No vairāku lasītāju vēstulēm spriežams, ka dažas ar nolūku izmestas dzirksteles sasniegušas savu mērķi.

Kādā lasītāja vēstulē starp citu norādīts, ka „... ar saviem niecīgajiem līdzekļiem brīvībā esošie latvieši neko nepanāks, ja mēs nebūsim garā stipri."

Otra pasaules kaŗa norisē piedzīvojām daudz drāmatisku notikumu, arī tādus, kas apliecina, cik liela nozīme ir gara stiprumam. Gadījās, ka baigajā gadā čekas rokās krita kāds šo rindiņu rakstītāja akadēmiskās brālības loceklis. Viņa dzīvesbiedre palika ar diviem pusaudžiem bērniem. Bēgļu gaitās Vācijā kādā uzlidojumā māti nogalināja, un abiem zēniem sākās smagās bāŗa bērnu dienas. Nav atsaucamas atmiņā sīkumos vecākā brāļa gaitas. Pēc daudziem gadiem bija izdevība viņu satikt latviešu dziesmu svētkos. Saviem spēkiem tas bija izstudējis par inženieri un saistījies darbā kādā lidmašīnu fabrikā.

Jaunākā brāļa pārbaudījumu laiks vēl šodien liek atzīt, cik liela nozīme stipram garam. Viņš kaŗa beigu posmā bija iesaukts gaisa izpalīgos un nonācis gūstekņu nometnē Francijā. Bads, pazemojumi, bezcerība gandrīz jau bija salauzuši jaunā zēna garu un miesu, bet tieši šajā grūtajā laikā tas iepazinās ar kādu vecāku likteņa biedru virsnieku, kas viņam diendienā atgādināja gara un lūgšanu spēku, un tā gūstā viņš apņēmās, ja paliks dzīvs, pateicībā kalpos Dievam un labiem mērķiem. Dotos solījumus viņš mēģināja turēt. Nonācis Kanadā, ar lielām grūtībām pabeidzis vidusskolu, iestājās garīgajā seminārā. Nebija šaubu, ka tas bija gara spēks, kas bez mātes un tēva aizvēja šim jauneklim bija palīdzējis pārvarēt visus dzīves šķēršļus. Tāpat gara spēks palīdzēja sasniegt savus mērķus viņa vecākajam brālim. Abu jaunekļu gaitas palikušas atmiņā tādēļ, ka viņa tēva akadēmiskās brālības, kas devusi latviešu tautai daudz dedzīgu patriotu, svētku dziesmā vēl šodien jaunā un vecā paaudze kopīgi solās:

„Lai sirds pukst latvju brīvībai / Un paši cēliem darbiem augam."

Šogad Ziemsvētkos vēlēsim viens otram laimi. Vēlēsim arī, lai gara stiprumā mūsu sirdis pukst latvju brīvībai!

Aleksandrs Ķegumnieks

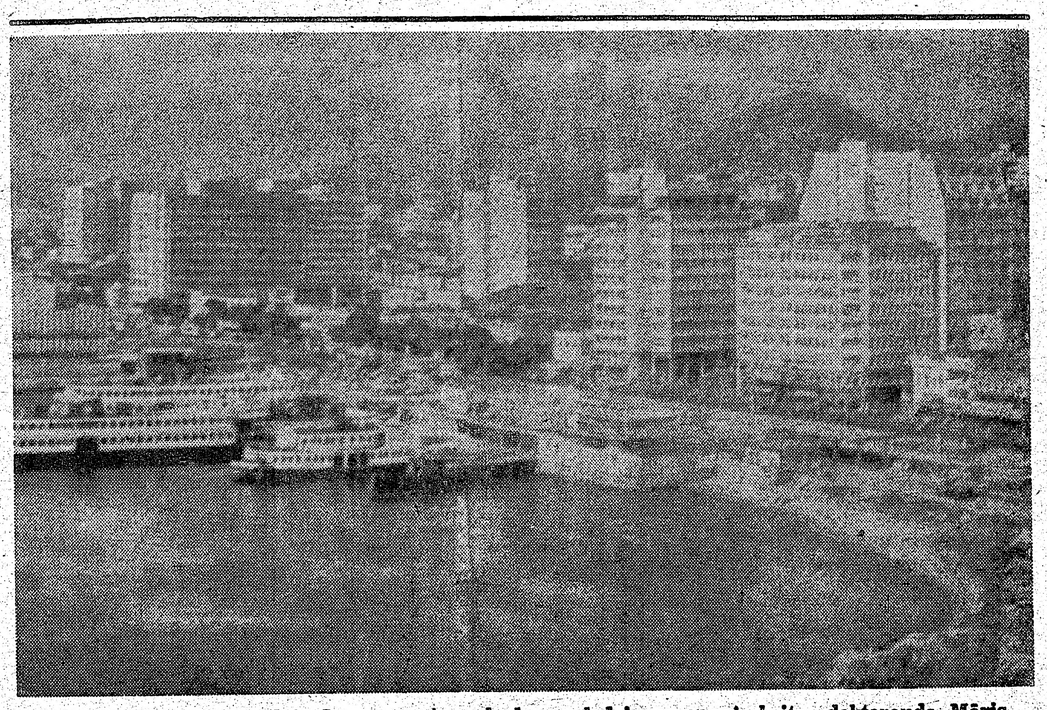

Riodežaneiro pilsētas daļa Ipanema, kur slepkavas lodei par upuri krita doktorands Māris Pone.

„Daudzkultūru politika ir viena no valdības pamatpolitikām"

saka John Munro

Godājamais John Munro, ministrs daudzkultūru politikas lietās dod norādījumus, kā daudzkultūru politika vispār ietekmē Kanadas valdības dažādās ministrijas. Visvairāk viņš ir atbildīgs par daudzkultūru politikas programmas iedzīvināšanu iekšlietu ministrijā.

Iekšlietu ministrijā
(In the Department of the Secretary of State)

Daudzkultūras politikas programma ir tā izveidota, lai tā palīdzētu attīstīt kultūrālus pasākumus visām Kanadas grupām, kas vēlas pasargāt savu kultūrālo mantojumu un nodot to visas Kanadas attīstībai. Lai sasniegtu šo mērķi, ir paredzētas šādas aktīvitātes:

Pabalstu programma projektiem
((Project Grants Program)

Uzkrāj fondus, kas pieejami brīvprātīgām grupām daudzkultūru aktīvitāšu atbalstīšanai.

Daudzkultūru centra programma
(Multicultural Centres Program)

Sagādā pabalstus brīvprātīgām grupām daudzkultūru centru organizēšanai vietējās sabiedrībās.

Kanadiešu identitātes programma
(Canadian Identities Program)

Cenšas stiprināt minoritāšu grupu kultūrālo identitāti un veicina Kanadas dažādo kultūru iepazīšanu un izprašanu.

Kanadas etnisko lietu padomdošanas komiteja
(Canadian Ethnic Studies Advisory Committee)

Organizēta, lai iepazīstinātu ar etnisko problēmu pētījumu attīstību Kanadā un lai noorganizētu viesu profesoru priekšlasījumus etniskos jautājumos Kanadas universitātēs.

Trešās valodas mācības līdzekļi
(Third Language Teaching Aids)

Noorganizēt fondus, kas atbalsta valodas mācības līdzekļu izveidošanu un ražošanu.

Immigrantu iesaistīšanas programma
(Immigrant Integration Program)

Atbalsta dažādas grupas, kas palīdz immigrantiem pilnīgi piedalīties Kanadas sabiedriskā dzīvē.

Etnisko grupu sakari
(Ethnic Groups Liaison)

Šī programma paredz valsts vai vietējo iestāžu gādību, lai tiktu sniegta profesionāla palīdzība grupu organizēšanai un sakaru izveidošanai.

Valsts filmu pārvalde
(In the National Film Board)

Valsts filmu pārvalde ir sagatavojusi pāri par 400 filmu 19 dažādās valodās. Tās var iegūt bez maksas no valsts filmu pārvaldes birojiem šādās vietās: Vankuverā, Vinipegā, Toronto, Montrealā, Otavā un Halifaksā.

Valsts cilvēces attīstības mūzejs
(In the National Museum of Man)

Valsts cilvēces attīstības mūzejs Otavā dokumentē visu Kanadas etnisko kultūru vēsturisko attīstību un tradicijas. Mūzejā ir sakrāts liels daudzums eksponātu, magnetiskas skaņu lentes, kā arī optiskas un magnetiskas filmu lentes. Speciāla vērība tiek veltīta šādām nozarēm — tautas architektūrai, mājas iekārtai, mājamatniecības laikmeta rokdarbiem un pārtikas sagatavošanai, tradicionālai pasaku stāstīšanai, ģimenes un sabiedrības dzīvei, svinībām un rituāliem. Tiek arī gatavotas kultūras izstādes un ceļojoši klāsti.

Publiski archīvi
(In the Public Archives)

Valsts etniskā archīva uzdevums ir sameklēt un pasargāt etnografiskus dokumentus un citus senatnes pieminekļus no bojāšanās un sairšanas. Dažādu nozaru speciālisti ir jau uzsākuši bagātīgā mantojuma tuvāku pētīšanu. Šis darbs tiek darīts saziņā ar etnisko grupu kultūrālām organizācijām, sabiedrībām un pat individuālām personām.

Valsts bibliotēkas
(In the National Library)

Valsts bibliotēka ir uzsākusi organizēt bibliotēkas daudzās valodās. Tās mērķis ir apgādāt grāmatas visās neoficiālās valodās, ko runā Kanadā, un noorganizēt šo grāmatu izsniegšanu parastās publiskās bibliotēkās. Sagaida, ka zināmu skaitu grāmatu desmit dažādās valodās būs iespējams nosūtīt bibliotēkām jau 1975. g. sākumā, un katru turpmāko gadu varēs pievienot grāmatas vēl piecās valodās.

John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

John Munro
Ministre chargé du Multiculturalisme

For further information contact the following offices, addressing all correspondence to:

THE DEPARTMENT OF THE SECRETARY OF STATE

St. John's, Nfld. (also serving Labrador)
Sir Humphrey Gilbert Bldg., P.O. Box E-5368, Duckworth St., A1C 5W2
(709) 722-6181

Halifax, N.S.
Citizenship Branch, Trade Mart Building, Ste. 405, Scotia Sq., B3K 2Y5
(902) 426-2118

Moncton, N.B.
Central & Nova Scotia Trust Bldg., 860 Main Street, 5th floor, E1C 8M1
(506) 858-2028

Montréal, P.Q.
1080 Beaver Hall Hill, Pièce 2181, H2Z 1S8. (514) 283-5689

Noranda, P.Q.
243 rue Murdoch, B.P. 395, J9X 5A9
(819) 762-4512

Québec, P.Q.
100 Carré d'Youville, Pièce 730, G1R 3P7. (418) 694-3831

Sherbrooke, P.Q.
Edifice Royal Trust, Pièce 500, 25 rue Wellington nord, J1H 5B1
(819) 565-4772

Trois-Rivières, P.Q.
550 Bonaventure, Pièce 205-A B.P. 335, G9A 5G4. (819) 375-4846

Hamilton, Ont.
150 Main St. W., Room 504, L8P 1H8
(416) 523-2355

London, Ont.
395 Dundas St., 2nd floor, N6B 1V5
(519) 679-4335

Ottawa, Ont.
Room 306, 77 Metcalfe St., K1P 5L6
(613) 996-5977

Sudbury, Ont.
19 Lisgar St. S., Room 320, P3E 3L4
(705) 673-1121

Thunder Bay, Ont.
240 South Syndicate Ave., 2nd floor, Station "F", P7E 1C8. (807) 623-6241

Timmins, Ont.
585 Algonquin Blvd. E., Apt. 702, P4N 7N6 (705) 264-8368

Toronto, Ont.
55 St. Clair Ave. E., Room 819, M4T 1M2. (416) 966-6554

Winnipeg, Man.
Room 201, 303 Main Street, R3C 3G7
(204) 985-3601

Regina, Sask.
1867 Hamilton St., Room 1007, S4P 2C2
(306) 525-6155

Edmonton, Alta.
(also serving N.W.T.)
Room 310, 9828 - 104th Ave., T5J 0J9 (403) 425-6730

Vancouver, B.C.
1525 W. 8th Ave., Room 207, V6J 1T5
(604) 732-4111

Ierosinājumiem vai informācijai rakstiet:

MULTICULTURALISM,
P. O. BOX 366, STATION "A",
OTTAWA, ONTARIO K1N 8Z9

lism MULTICUL
Multiculturalisme
MULTICULTURALISM
multicultu

Vārds .....

.....

Adrese .....

.....

Pilsēta vai miests .....

Province ..... *Pasta kods* .....

Telefons: koda nr. ( ) .....

Vilšanās ēnā

(Turpinājums no 8. lp.)

Otrs un vēl svarīgāks trūkums šai ieskaņošanas tehnikai ir balss modulācijas un ekspresijas trūkums, jo aktieris ir pārāk aizņemts, mēģinot „trāpīt" vārdu uz lūpām, līdz ar to zaudējot patieso pārdzīvojumu savā balsī, kas tiek izcelts vēl vairāk tādēļ, ka aktieris atrodas visu laiku vienādā attālumā no mikrafona. Balss pastiprināšana vai klusināšana netiek panākta, aktierim attālinoties vai pietuvinoties kamerai, bet gan ar ieskaņošanas aparāta kontroļu palīdzību. Rezultātā — neizteiksmīgs teksta lasījums, kas grauj tēla un skaņas kopējo pārdzīvojumu. Vienīgais labums (ja to var saukt par labumu) ir laba dikcija. Bet filma nav valodas mācīšanas kurss, un perfekta dikcija varbūt ir patīkama ausij, bet tā iznīcina vai vismaz samazina filmas emocionālo pārdzīvojumu.

Tie būtu visi tehniskie trūkumi, kas parādās Nāves ēnā. Tos nevajadzētu īpaši uzsvērt, ja nerunātu par Rīgā darinātu latviešu filmu. Kaut kā gribējās, lai šī filma būtu izcila, lai pēc tās noskatīšanās varētu „izgāzt krūti" un lepoties ar savu tautiešu ražojumu. Bet, diemžēl, filmai ir ne tikai tīri tehniska rakstura trūkumi; filmas fotografija neko jaunu nepienes kino mākslai — gluži otrādi — tā aizkērusies sen pārdzīvotā filmēšanas stilā, kas balstās uz tradicionālās krievu filmas aistētikas (Eizenšteina ievestie tuvskati) un mūsdienu televīzijas filmu uzņemšanas techniku (atkal tuvskati, kas nepieciešami uz mazā TV ekrāniņa).

Izņemot pašu filmas sākumu un beigu skatu, gandrīz visa filma balstās uz tuvskatiem un ekstrēmiem seju uzņēmumiem. Šādi tuvskati dod bagātīgu vielu spriegai un drāmatiskai montāžai, kuŗu līdz perfekcijai izkopa Eizenšteins un viņa imitētājs Griffits Amerikā. Diemžēl, Nāves ēnā šī perfekcija netiek sasniegta, paliekot tikai imitācijas stāvoklī, lai glābtu aktieŗu vājo spēli. Tuvskatu raitai montāžai tas arī daļēji izdodas, jo plašākos un garākos skatos aktieŗu filmiskie trūkumi atklājas daudz spēcīgāk. Jau Pudovskis zināja, ka milzīgs tuvskats, kuŗā paraustās tikai lūpu kaktiņš, ir daudz iespaidīgāks un neprasa nekādus aktieŗa dotumus, nekā plašs skats, kur aktierim ar visu savu augumu jāpanāk tas pats impakts — jābūt labam aktierim.

Lai arī viss filmas kopiespaids nav slikts, nepiedodama ir režisora Gunāra Pieša aktieŗu izvēle. Piepildot visas galvenās lomas ar Drāmas un Dailes teātŗa labākajiem aktieŗiem, Piesis ir nodarījis pāri ne tikai Blaumanim, bet arī pats sev. Visi aktieŗi „pārspēlē" savas lomas ar tīri teātrālu techniku, kas filmās nav piedodams, jo teātrālā vaibstīšanās un kustības (tik nepieciešamas uz skatuves) filmā izskatās neīstas. Šeit gan vienā elpas vilcienā ir jājautā — kuŗa vaina, režisora vai aktieŗu? Nepazīstot Pieša citu filmu režiju, ir grūti pateikt, vai viņš nav varējis teātriniekus iedzīvināt filmas tēlošanā un teātrālisms ir nepārvarama aktieŗu vaina, vai varbūt aktieŗi būtu devuši reālāku tēlojumu, ja režisors nebūtu prasījis pēc teātrāliem pārspīlējumiem. Varbūt tas ir spēcīgais krievu filmu iespaids. Tās visas ir pārlādētas ar ekspresiju galējībām jau no pašiem krievu filmas sākumiem līdz mūsdienām.

Var tikai minēt, vai tā ir režisora vaina, filmu studijas priekšraksti vai kādi ideoloģiski apsvērumi, kas atsevišķo zvejnieku individuālos tēlus ir nonivelējuši uz grupas bāzes, neizceļot katra individuālās un noteikti ļoti spēcīgās reakcijas drausmīgajā situācijā. Savādā kārtā visa filma, kaut pilna zināma sprieguma, rit vienlīdzīgi, tai nav patiesa kāpinājuma un tikpat līdzena ir visu aktieŗu spēle. Ja reisors būtu atļāvis atsevišķiem aktieŗiem darboties kā individiem, kā arī atļāvis lielāku brīvību katra atsevišķa zvejnieka reakcijai, filma būtu sasniegusi to emocionālo kāpinājumu, kas lasāms Blaumaņa novelē. Situācijas drausmīgums neattaisno grupas kopējo un civilizēto izturēšanos. Nav pat izmantota filmiski tik vērtīgā zirgu noslīkšana. Kādēļ zirgi noslīka, paliek mistērija, kas iespiesta filmā tikai tādēļ, lai dotu iespēju pateikt, ka puikam zirga asinis žēloja.

Piesis filmā arī mēģinājis iestarpināt rietumos tik plaši lietotos „atmiņu skatus", tomēr bez īsta pamatojuma vai vajadzības. Varbūt šī „vajadzība" bija īpaši mērķēta trimdiniekiem, lai parādītu ķekatniekus un bērzu birztalu? Nav īsti saprotams, kādēļ tikai divu cilvēku atmiņas uzpeld uz ledusgabala. Kas ar pārējiem zvejniekiem? Vai tiem atmiņu un pagātnes nav?

Jānis Kalniņš un Gunārs Piesis ir izstrādājuši augstvērtīgu scenāriju no Blaumaņa noveles. Diemžēl, kā režisors Piesis nav ticis līdz savam scenārijam, kas jebkuŗā laikā varētu tikt pārfilmēts jebkuŗā rietumu zemē. Blaumaņa klasiskā drāma ir tik laba, ka tā ir ne tikai internacionāla, bet arī pārlaicīga. Cik gan moderno dienu Blaumaņa imitācijas neesam redzējuši uz rietumu kino ekrāniem! Ir bijušas filmas ar nokritušām lidmašīnām un tikpat bezcerīgiem katastrofas pārdzīvojumiem, kuģu grimšanas, glābšanas laivas, Ziemeļpola ekspedīcijas, kas iet bojā, un tā bez gala. Bet tās visas ir bijušas Blaumaņa noveles un Pieša scenārija samudžinātas imitācijas. Blaumanis un Piesis ir vienkārši — tātad viņiem būtu jābūt spēcīgākiem. Blaumanis tāds paliek, bet Piesis mūs pievīla. No Nāves ēnas uz ekrāna viņš atstāj publiku vilšanās ēnā tumšajā zālē. Žēl, jo gribējās nākt mājās ar lepnumu sirdī par tautiešu sasniegumu. Bet cerēsim. Cerēsim, ka nākošā latviešu filma mūs neatstās „vilšanās ēnā".

Leo G. Ozols

Drīzumā iznāks lielā kristieša L. TOLSTOJA

mūža darbs —

Evaņģēlijs patiesā gaismā

Cena $7.00

Kristīgā mājā tam goda vieta un skaistākā dāvana visos gadījumos.

Iepriekš pasūtinot $6.00

JĀŅA ŠĶIRMANTA apg.,
8013 Craig Dr., Wonder Lake,
Ill. 60097.

Mūsu mīļais filistrs

DOKTORANDS **Māris Pone**

dzimis 1938. g. 19. augustā Mazsalacā, Latvijā,

miris 1974. g. 13. decembrī Riodežaneiro, Brazilijā.

Debess dārzos mitinās,
Kas reiz kuršu krāsas nesa;
Tie, kas darbu turpinās,
Līdz tos apņems tumsa vēsa,
Karogu lieks godinot,
Pieminot.

Viņu vienmēr pieminēs

korporācija Fraternitas Cursica

Pēkšņi no mums šķīrās mūsu mīļā

Austra Munson

dzim. Miķelsons

Dzimusi 1920. gada 11. februārī,

mirusi 1974. gada 8. decembrī.

Uzlūko mani, ak Kungs,
Kad sirds pilna sāpju;
Kad pa ticības kāpnēm
Pie Tevis es kāpju.

Dziļās sērās

brālis Jānis ar ģimeni Toronto,
brālis un māsas ar ģimenēm Latvijā

DV Londonas nodaļas vanags

Jānis Kaija

dzimis 1902. g. 14. jūlijā Latvijā,

miris 1974. g. 5. decembrī Londonā.

Viņu piemiņā paturēs

DV Londonas saime

Pēkšņi no mums šķīries mūsu mīļais

Arvīds Raitums

dzimis 1920. gada 6. martā Valmierā,

miris 1974. gada 15. decembrī Toronto.

No kopā ietiem ceļiem,
No dienām senajām,
Lai sveicieni iet līdz,
Zem zaļām velēnām.

Dziļās sērās

sieva un piederīgie.

(62. turpinājums)

Tagad, kad kapličā redzu Martu zārkā, no kurienes notika izvadīšana, sāku saprast, ko nozīmē zaudēt tuvu mīļu cilvēku. Vai nu aizgājējs ir radinieks, vai vienkārši tuvs cilvēks, tas vienalga. Sajūta ir nepatīkama. Kad mācītājs saka vārdus: Mirt jaunam, mirt vecam, pusmūžā vien nemirt," tad arī man acīs saskrien asaras. Domāju par Martu. Kāds drausmīgs liktenis. Cilvēks nevar zināt — te tu esi un te atkal tevis vairs nav.

Kad zārks novietots vilcienā, mēs abi ar Palmbachu Kārli paceļam cepures, lai sveicienā atvadītos no Martas.

„Kad pirmdien braucu uz Smilteni, mani bija pārņēmusi tāda savāda sajūta. Tā vien likās, ka kaut kas slikts notiks," saka Palmbachu Kārlis.

„Ko tu atkal te muldi. Vai nevari vismaz pieturēt bēru gājienā. Tev vienmēr paredzēšana," aizrāda Kārlim Celmiņu Jānis.

„Kāpēc tu skaisties? Liekas, Celmiņu Jūlijs nav ieradies praktiskos darbos, tādēļ kā arī viņu māc savāda sajūta," taisnojas Kārlis.

„Jūlis nenāk vairs praktiskos darbos, jo, lūk, nākamgad viņš pāriešot pie lopkopjiem. Arī Marta Mince un Jansone darīšot to pašu. Redzi, mūsu klase saplok. Brīnos, ka tu to nevarēji paredzēt, vai, teiksim, nosapņot, ka šie trīs klases biedri pāries pie lopkopjiem," smejas Pēteris Ortmanis. Šoreiz Kārlis klusē. Viņš zin, ja vēl vērs muti vaļā, tad dabūs no skolas biedriem pa krietnam.

Klusēdami visi soļojam atpakaļ uz skolu. Kad esam pakalnē pie skolas, mazais bānītis iesvilpjas un nākamā brīdī lokomotīve pūzdama uzņem gaitu.

„Tas Martas pēdējais brauciens," saka Lazdiņu Jānis.

Mēs neatbildam, bet soļojam klusēdami.

*
* *

Pēdējie praktiskie darbi vasaras sezonā notiek septembŗa vidū. Labības ir nopļautas un citas vēl sāv gubiņās uz lauka. Slapjo tīrumu dēļ vasarāju labību nevar novest. Ziemājus gan esam saveduši šķūnī. Cepurīšu vietās ir izaugumi, bet citādi nekas. Lai arī raža būs mazāka, tomēr labāk kā nekas.

Braucot uz Smilteni redzams, ka daudzās saimniecībās vēl uz tīruma kaudzēs stāv āboliņš. Pat vietumis var redzēt nenopļautu vasarāju uz tīruma. Par rudens aršanu nevar būt ne runas. Mājās esam norunājuši, ka arsim tūliņ pēc pirmā sala. Tad mitrums būs sasalis. Tas ir vienīgais veids, kā cīnīties ar dabas untumiem.

Šodien skolā pašlaik notiek krejošanas punktu vadītāju kursi. Tiem māca, kā pieņemt pienu, kā atdalīt krejumu un kā vest grāmatas. Tāpat, kā noņemt piena analizes. Latvijā 1927. gadā pienotavu ziņā bija nenormāls stāvoklis. Pienotavas gadu simtu mijā bija saaugušas kā sēnes. Parasti pienotavas pirms pirmā pasaules kaŗa atradās muižās, vai arī mazākās pilsētās. Žīdi, kas pēc spaidiem Ukrainā bēga laimi meklēt citur, ieplūda Latvijā. Toreiz pienotavas labi atmaksājās. Sierus un sviestu varēja labi pārdot. Te nu viņi savus iekrātos zelta rubļus tūliņ izmantoja, ieguldot tur, kur varēja sagaidīt peļņu.

Latvijas valdība ar visiem spēkiem atbalstīja nodibināto Latvijas Piensaimnieku Savienību, tiem neizdevās visā visumā ierobežot šos sīkmaņus. Piensaimniecības Savienība centās pēc kvalitātes. Eksports pasaules tirgū prasīja pēc kvalitātes. Turpretim privātie sīkmaņi centās tikai pēc peļņas. Privātās eksporta sabiedrības toreiz lietoja visādus trikus. Par cik Piensaimnieku Sabiedrība Latvijas vārdu cēla sviesta eksporta ziņā, par tik privātās sabiedrības to atkal samazināja. Jāpiemin, ka valdība par daudz viegli deva atļaujas dažādām privātām kompānijām, neizmeklējot, kādos nolūkos šie uzņēmumi varētu darboties. Tā Latgales sviesta eksporta sabiedrība, kas pastāvēja pāris gadus, sāka rīkoties pavisam nepieņemamā virzienā. Šo sabiedrību bija nodibinājuši daži no Ukrainas iebraukušie žīdi. Kā viņi bija dabūjuši atļauju tirgoties ar ārzemēm, neprotot nevienu vārdu latviski un bez Latvijas pavalstniecības papīriem, vēl šodien paliek noslēpums. Šī kompānija bija uzņēmusi sakarus ar kādu Anglijas firmu. Pirmo sūtījumu viņi nosūtījuši piecdesmit mārciņu apmērā, uzpērkot no piensaimnieku sabiedrībām pirmās šķiras sviestu. Par parasto uz laukiem gatavoto sviestu viņi saimniekiem maksāja 40—50 santīmu kilogramā, bet Anglijā saņēma pāri par trīs lati kilogramā. Viltotāji lietojot sviesta krāsas piemānīja tos, kas skatīja ārējo izskatu. Uzticoties latviešiem, šī firma bija izdarījusi plašus darījumus. Kad Anglijas valsts kontrole atklāja šos viltojumus, izcēlās liels skandals. Latvija gandrīz pazaudēja tirgu. Vienīgi Anglo-Latvian eksporta un importa kompānija šo lietu izglāba.

Lai tiktu vaļā no šīm mazajām pienotavām, tad valdība nolēma tās likvidēt. Lieta nebija tik vienkārša. Pienotavu likvidēt gan varēja, bet kur liksi pienu? Lauksaimnieki slauc govis un piens jāpārstrādā.

Latvijas valdības nodoms bija likvidēto pienotavu vietā atvērt krejošanas punktus. Krejošanas punkti pieņem pienu un krejumu nogādā uz pienotavām pārstrādāšanai sviestā. Lai šo vērtīgo nodomu varētu reālizēt, tad vispirms bija jāsagādā attiecīgs personāls krejošanas punktu vadībai. Šinī sakarā tad nu notika kursi krejotavu vadītāju sagatavošanai.

Kad strādāju praktiskos darbus pienotavā, Ziediņš ieteic man likt eksāmenus krejošanas punkta vadītāja amatam.

„Jums prakses pietiek. Zināšanas arī ir. Kāpēc ne? Varbūt dzīvē kādreiz noderēs."

„Man visa interese ir bijusi sierošanā. Kur gan es ar šādu diplomu iešu?"

„Jūs vēl esat jauns. Jaunībā cilvēks neaptver, cik derīgas ir zināšanas dzīvē. Arī kad es braucu uz Vāciju mācīties par piensaimniecības techniķi, visi smēja. Nav jau nekas sevišķs, tomēr darbs ir interesants."

Beigās arī ieeju skolas kancelejā un iemaksāju pieci lati pārbaudījumu naudu. Kad pārbaudījumi ir izturēti, saņemu krejošanas punkta vadītāja tiesības. Nedrīkstu šo diplomu vest mājās. Pierunāju Palmbachu Kārli, lai viņš to aiznes uz savu māju.

Mans noslēpums drīz tiek atklāts. Ziediņš uzrakstījis mātei vēstuli. Māte gan neko lielu nesaka. Vienīgi viņa gribot redzēt manu diplomu. Tagad rakstu Kārlim vēstuli. Kad diploms ir atsūtīts, rādu mātei.

Viņa saka:

„Liekas, ka šis papīrs tomēr ir pieci lati vērts."

Norunājam, ka nevienam citam par to neteiksim. Toreiz mūsu pagastā bija uzskats, ka katrs, kas taisās prom no laukiem uz vieglāku darbu, ir uzskatāms kā dīkdienis. Nebribu, ka mājnieki, kā arī kaimiņi, domātu, ka gribu atstāt laukus.

*
* *

Kad pirmā oktobrī ierodamies atpakaļ skolā, pārmaiņas ir lielas. Pirmkārt, uz melnā dēļa paziņots, ka visās klasēs kursi tiek samazināti. Daži priekšmeti, kā sabiedriskās zinības, tiek svītrotas visās nodaļās. Lauksaimnieku nodaļā pirmā klasē svītroti ir vēl tautsaimniecības un socioloģijas priekšmeti. Samazināts kurss ir ķīmijā un lauksaimniecības aritmētikā. Jauni skolēni ir ieradušies visās klasēs. Dažas dienas viņi strādā kopā ar iepriekšējo gadu skolēniem, lai praktiskos darbos dabūt pieredzi, vismaz saprastu, ap ko lieta grozās.

(Turpinājums sekos)

Mācītāji četrās paaudzēs

Uz 80 mūža gadiem un 60 evaņģelista darba gadiem 18. decembrī Čikagā atskatījās mācītājs Juris Lamberts, dzimis sludinātāja Jēkaba Lamberta ģimenē Aizputē, Kurzemē. Pēc pakristīšanas 1911. gadā Ventspils baptistu baznīcā, 1915. gadā tiek aicināts par palīgmācītāju Cēsu baptistu draudzē, bet drīz tiek iesaukts krievu armijā, kur pēc apakšvirsnieku kursu pabeigšanas nokļūst Rīgas frontē, vēlāk latviešu strēlnieku izlūknodaļā. Pēc tam atgriežas Krievijā, kur līdz 1919. gadam darbojas Pēterpils baptistu draudzē, saņemdams aicinājumu pārcelties uz Ukrainu, kur slēdz mūža derību ar dzīves draugu Mariju. Ģimene svētīta diviem bērniem — meitu, tagadējo dziedoni Martu Čakari un dēlu, mācītāju Andri Lambertu Čikagā. 1923. gada novembrī atgriežas Latvijā, darbodamies Liepājas Nācaretes baptistu draudzē, bet 1927. gadā ordinēts par mācītāju Rīgas Semināra baznīcā, pēc kam turpina garīgo darbu vairākās baptistu draudzēs. Kaŗa beigu posmā nokļūst Zviedrijā, kur sniedzis garīgu stiprinājumu internētiem latviešu kaŗavīriem. ASV iecelo 1947. gadā — Teksasā, bet 1956. gadā dodas evaņģelija misijas ceļojumā uz Eiropu, sludinot Zviedrijā, Vācijā, Austrijā, Spānijā un Portugalē. 1957. gadā uzņemas raidītāja „Light and Life Hour" aicinājumu ierunāt garīga satura runas latviešu un krievu valodā pārraidīšanai aiz dzelzs aizkara. Publicējis arī vairākus darbus par garīgiem un pretkomūnisma jautājumiem. Mācītājs ir arī Juŗa Lamberta mazdēls Gundars. I. L.

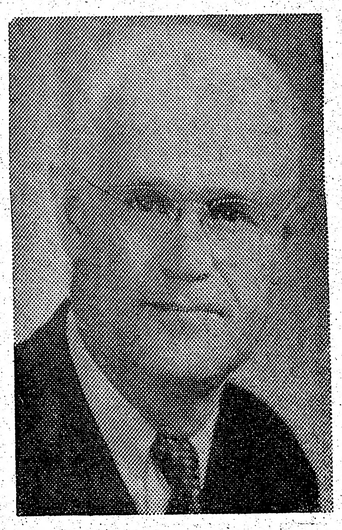

Juris Lamberts

POLICIJAS DARBINIEKS AIZSAULĒ

Toronto 29. novembrī, atgriežoties no veikala ar iepirkumiem, savā mājā ar sirdstrieku miris agrākā Latvijas laika policijas darbinieks, 70 g. vecais Jānis Kļaviņš. Pēc Alūksnes ģimnazijas beigšanas izvēlējies virsnieka karjēru, bet vēlāk izšķīries par policijas dienestu, pēdējā laikā strādājot par Zemgales rajona kriminālinspektoru Jelgavā. Aizgājējs atstāj meitu Rutu, znotu un divus mazbērnus, bet māsu dzimtenē. Pirms 8 gadiem mūžībā aizgājusi arī viņa dzīvesbiedre. Nelaiķi pēdējā gaitā no Turner & Porter bēru nama uz Mt. Pleasant krematoriju izvadīja ģimnazijas laika līdzgaitnieks māc. Ā. Čops. O. K.

Jānis Kļaviņš †

RELIĢISKĀ DZĪVE

Ziemsvētku meditācija

Pirmajos Ziemsvētkos, kas sadalīja laika tecējumu divās daļās, „priekš Kristus" un „pēc Kristus", Romas imperijas okupētā provincē Palestīnā piedzima puisēns, kam deva vārdu Jēzus. Kopš tā laika visiem cilvēkiem, kas dzirdēja par Jēzu, bija jāizšķiras par Viņu — par vai pret.

Kā bērniņš Viņš jau prasīja izšķiršanos no ķēniņa Heroda: par mani vai pret mani? Herods izšķīrās pret Jēzu un „lika apkaut visus bērnus Betlemē un apkārtnē — divi gadus vecus un jaunākus."

Kad Jēzus staigāja gar Ģenecaretes ezera krastmalu, Viņš uzrunāja divus jaunus zvejniekus: „Sekojiet man!" Tie bija brāļi Pēteris un Andrejs, un viņi izšķīrās par Jēzu. Tālāk pagājis, Jēzus ieraudzīja divus jaunekļus — brāļus Jēkabu un Jāni. Tas pats aicinājums: „Sekojiet man," un viņi izšķīrās par Jēzu.

Pie Jēzus atnāca bagāts, jauns cilvēks, kuŗu mocīja viena problēma, proti, ko darīt, lai iemantotu mūžīgu dzīvošanu? Jēzus, kas prot un spēj atrisināt visas problēmas, sacīja šim jauneklim: „Pārdod visu, kas tev ir, izdali nabagiem un tad nāc un seko man."

Jauneklim vajadzēja izšķirties par savu mantu vai par Jēzu. Viņš izšķīrās par mantu, tas ir, pret Jēzu.

Jēzus māceklis Jūda Iskariots staigāja ar Jēzu trīs gadus, bet savā sirdī nebija izšķīries par Jēzu. Tomēr viņš „zelta vidus ceļā" savas kājas mūžīgi nenoturēja. Pienāca brīdis, kad Jūdam galu galā vajadzēja izšķirties par Jēzu vai par 30 sudraba naudas gabaliem. Viņš izšķīrās par pēdējiem. Viņš nodeva savu Kungu un pēc tam pakārās. Briesmīga lieta — staigāt ar Jēzu un ceļa galā izšķirties pret Jēzu!

Arī Romas imperijas pilnvarotajam Pontijam Pilātam vajadzēja izšķirties. Viņš izšķīrās pret Jēzu un lika To sist krustā, lai gan pats bija apgalvojis, ka Jēzus ir nevainīgs.

Visos laikos atkārtojas tas pats. Jēzus ir dzimis, lai cilvēki izšķirtos par Viņu vai pret Viņu. Izšķiroties pret Jēzu, mēs izšķiramies par „plato ceļu", un platais ceļš, apgalvo Jēzus, noved pazušanā. Izšķiroties par Jēzu, mēs izšķiramiem par „šauro ceļu", un šaurais ceļš, apgalvo Jēzus, ved pie dzīvības.

Jēzus, kas sadalīja laika tecējumu divās daļās, bija Dieva Dēls, visu cilvēku Glābējs: „Cilvēka dēls ir nācis meklēt un glābt pazudušo." Tas ir Viņa pirmais, galvenais un pēdējais darbs. Kā iemantot mūžīgo dzīvību? Vienkārši, pieņem Jēzu par savu Glābēju. Mūžīgā dzīvība ir mūžīgā dzīvošana, kas iesākas šeit un tagad, tikko mēs izšķiramies par Jēzu.

Vienā svētdienā divi draugi aizgāja uz dievnamu. Viens no viņiem salīdzināja sevi ar citiem baznīcēniem un atzina sevi labāku par daudziem citiem draudzes locekļiem. Ar to viņš bija izšķīries pret Jēzu. — Otrs tai pašā dievnamā bija izšķīries par Jēzu. Viņš spredika laikā grozīja savas pogas, un kad mācītājs teica Āmen, šis cilvēks klusi lūdza: „Kungs, visas manas pogas tik tikko turas diegu galos ... Palīdzi man, Kungs ... Jaunās derības valodā runājot, otrs aizgāja savās mājās taisnots.

Ziemsvētku laiks ir izšķiršanās laiks: par vai pret Jēzu. Kad jūs būsit beiguši lasīt šo meditāciju, ikviens no jums, lasītājiem, būsit spiesti izšķirties par Jēzu. Ctādi nemaz nevar būt. Jēzus tādēļ ir dzimis. Gani, gudrie no Austrumu zemēm atrada Jēzu, pielūdza Viņu, un ar to viņi bija pierādījuši, ka viņi ir par Jēzu. Tie, kas ir pret Jēzu, pielūdz un godā paši sevi, tāpēc pasaulē ir tik daudz bēdu un ciešanu. Kas ir pret Jēzu, mīl tumsu, un tumsas darbi ir ļauni darbi. Kas ir par Jēzu, mīl gaismu un apgaismo arī citus. Vai mēs esam par Jēzu vai pret Jēzu? Divu ceļu nav. Pieņemsim Jēzu, un mēs būsim iegājuši īstajos Ziemsvētkos!

Bibeles Baltijas jūrā

Pēc rietumu pasaulē saņemtām ziņām vērojams, ka Pad. savienībā pēdējā laikā neparasti daudz nelegāli izplata bībeles un citus garīgus rakstus. Skandinavijas valstis vēstī, Rīgā 24. oktobrī čeka atradusi slepenu reliģisku rakstu spiestuvi, konfiscējusi dažādus iespiestos materiālus un publikācijas un apcietinājusi 9 personas. Tikai četras dienas vēlāk Līgatnē kādā pagrabā atklāja līdzīgu spiestuvi, kur iespiestas bībeles un citi raksti. Spiestuvē atrasti vairāki tūkstoši bībeļu un Jaunās derības; apcietināti seši latviešu kristieši.

Krievu valodas laikraksti ziņo, ka notikuši vairāki citi bībeļu incidenti. No Zviedrijas uz Baltijas valstīm sūtītas mazā iespieduma bībeles un citi reliģiski raksti pudelēs, kas iesviestas Baltijas jūrā. Šādā veidā sūtītāji cerējuši, ka sūtījums varētu nonākt kādā Baltijas jūras piekrastes vietā. Šī ziņa parādījusies trijos laikrakstos krievu valodā.

Kāda cita ziņa vēstī no Zviedrijas, ka divi dāņu tūristi braukuši ar mašīnu no Brestas uz Minsku. Viņiem līdzi bijušas mazās plastikas paciņās iesaiņotas bībeles, ko uz ceļa izmetuši. Frankfurtē, Vācijā, iznāk slepena krievu avīze, kas iespiež rakstus par reliģiskiem jautājumiem un kuŗu slepeni iesūta Pad savienībā.

Iespējams, ka padomju iestādēm reliģiska satura grāmatu izplatīšana sagādā neērtības, tāpēc čeka sākusi akciju, lai to ierobežotu. Grūti ticams, ka tikai pēdējos mēnešos būtu sākusies reliģisku rakstu izplatīšana Pad. savienībā. Vk

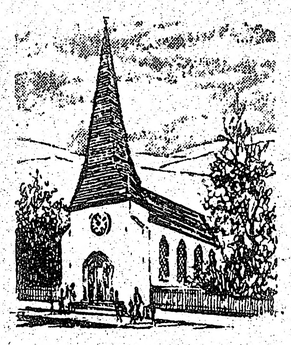

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral. Ave.

I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un trešdienās no pl. 6—9 vak., bet ceturtdienās un piektdienās no pl. 9.30 līdz 12. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

22. decembrī 4. adventa svētdienas dievkalpojums. Pēc tam draudzes bērnu ēglīte svētdienas skolas izkārtojumā.

24. decembrī, Svētvakarā, dievkalpojumi, pl. 5 un 7 vak. Archibīskaps Arnolds Lūsis un māc. Ivars Gaide.

Vilma Kinstlere

KRISTUS DZIMIS

Kristus dzimis, ienaids vīmis,
Zemes tumsā gaisma aust:
Kas bij grēkojis un grimis,
Steidzas Dieva slavu paust.

Kristus dzimis, miers virs zemes
Un cilvēkiem labs prāts!
Dievs mums Pestītāju devis;
Tiks Viņš mūžam godināts!

Kristus dzimis, mīlestība
Naida vietā sirdīs līst:
Neizjustā žēlsirdībā,
Brālis brāli apkampt drīkst . . .

25. decembrī pl. 11 no rīta Ziemsvētku dienas dievkalpojums.

29. decembrī pl. 11 no rīta dievkalpojums.

31. decembrī pl. 7 vak. Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļa.

5. janvārī Jaungada un Zvaigznes dienas dievkalpojums.

12. janvārī dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 126 Vanhorne Ave., Willowdale Ont., tālr. 493-8211. Māc. A. Čops, 84 John Street, Weston. Tālrunis 249-6593.

Māc. J. Cālītis sastopams baznīcas kancelejā trešdienās no pl. 6—9 vak. un piektdienās no pl. 5—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

22. decembrī pl. 11 no rīta 4. adventa dievkalpojums.

24. decembrī pl. 7 vak. Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

25. decembrī pl. 10.30 no rīta Ziemsvētku dienas dievkalpojums.

29. decembrī pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

31. decembrī pl. 7 vak. Vecgada dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

24. decembrī pl. 7 vak. Ziemsvētku dievkalpojums.

25. decembrī pl. 11 Ziemsvētku dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

31. decembrī Vecgada vakara dievkalpojums pl. 7.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

22. decembrī pl. 3 pēcp. Ziemsvētku ieskaņa mūzikā.

29. decembrī „Ja jūs varētu dzīvot 1974. gadu vēlreiz?"

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 12. 30 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

22. decembrī pl. 6 vakarā draudzes koŗa garīgais koncerts Ziemsvētku ieskaņai svecīšu gaismā.

24. decembrī Svētvakara dievkalpojumi — pl. 5,30 pēcp. un pl. 7 vakarā. Dziedās draudzes koris diriģ. A. Kārkliņas vadībā. Dziesmu lapiņas.

25. decembrī pl. 11 no rīta svētku dievkalpojums.

31. decembrī pl. 7 vak. Vecgada dievkalpojums ar dievgaldu.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudzes Sv. Jāņa baznīca, 4345 Marcil Ave.

22. decembrī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

24. decembrī pl. 7 vak. Ziemsvētku vakara dievkalpojums; dziesmu lapiņas.

25. decembrī pl. 9.30 no rīta Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu angļu valodā. Pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

31. dec. pl. 7.30 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu.

5. janvārī pl. 1.30 Zvaigznes dienas dievkalpojums. Pensionāru sanāksme dr. namā 14. janvārī pl. 2 pēcp. (otrdiena).

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

24. dec. pl. 6 vak. Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums. Koris. Dziesmu lapiņas.

29. dec. pl. 2. pēcp. dievkalpojums ar dievgaldu.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu
radio raidījums
kartu svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale,
Ont., tālrunis 749-0832

**Latviešu misijas
radio raidījums**

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 19. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106
Dorset Rd. Scarborough,
Ont.. Tālr. 261-4218.

†

Jānis Kļaviņš

dzimis 1904. gada 15. novembrī,
miris 1974. gada 29. novembrī.

**Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes Toronto
Palīdzības fonds**

LĪKSMUS ZIEMAS SVĒTKUS UN RAŽENU JAUNO GADU!

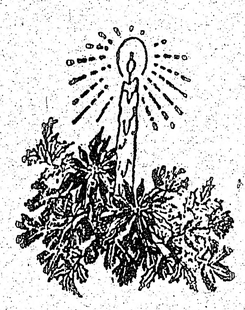

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA

247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tālrunis 863-1166

Pateicamies mūsu klientiem par dāvāto uzticību 1974. gadā un novēlam visiem

Rudolph's

PRIECIGUS ZIEMAS SVĒTKUS UN LAIMIGU JAUNO GADU!

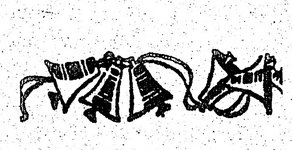

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu, sekmēm bagātu Jauno gadu visiem tautiešiem tuvumā un tālumā novēl

Daugavas Vanagu Grāmatnīca –

491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5

SVEICAM VISUS DAUGAVAS VANAGUS UN TAUTIEŠUS

ZIEMAS SVĒTKOS UN NOVĒLAM SEKMĪGU JAUNO GADU!

DV Centrālā valde

Priecigus Ziemas svētkus un sekmigu Jauno gadu!

Gaišu svētku prieku visiem laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ lasītājiem novēl

Mang Engraving Service
483 Bathurst St.
Tālr. 368-6354

PRIECIGUS SVETKUS
un
LAIMIGU JAUNO GADU

Vēlē:

LATVIEŠU CEĻOJUMU BIROJS
LATVIAN VACATION CLUB
12636 S. E. 161st Street,
Renton, Wash. 98055 USA.

Town & Country Real Estate Ltd.
LATVIEŠU PĀRSTĀVIS
V. PALMA
Tālr.: darbā 444-2447
mājā 782-7246

RUDOLF SCHEFFLER
Bijušais Rīgas miesnieks
Gaļas izstrādājumi un delikateses
Sv. Lorensa tirgū Toronto
Tālr. 364-2806
10 California St., Brampton, Ont.
Tālr. 459-0441
Rudolfs Šeflers

LIETUVIEŠU NAMS
1573 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Tālr. 533-9030

VIKING BAKERY
731 Runnymede Rd.
Toronto, Ont.
Tālr. 767-8922

Padomju humānisms

Padomju fiziķa Andreja Sacharova sieva Helena slimo ar acu glaukomu, draudot aklumam, bet padomju valdība neizsniedz izbraukšanas atļauju uz Itāliju, lai ārstētos pie acu speciālista, kas pārliecināts, ka viņas redzi varētu glābt. Sienas universitātes acu klīnikas speciālists prof. Frezoti piedāvājis segt ceļa izdevumus, bet vēstules un telegrammas no Itālijas nav sasniegušas Sacharovu.

Novēlam priecīgus Ziemsvētkus un panākumiem bagātu Jauno gadu visiem klientiem tuvumā un tālumā!

VALUPE

KALUPE

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

Īpašnieks Arturs MĪME 534-2864

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS UN LAIMĪGU JAUNO GADU

visiem latviešiem n o v ē l ·

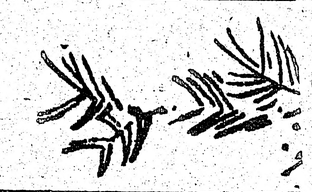

DAUGAVAS VANAGU KLUBS

125 Broadview Avenue, Toronto, Ontario
M4M 2E9

Tel. 465-5225

SMILGAS AUTO BODY

111 STRACHAN AVENUE, TORONTO 3, ONT.

Tel. 368-2427

Īpašnieks *Rūdolfs Smilga*

Latviešu institūts

(Turpinājums no 2. lp.)

optimisms, ka drīz atgriezīsimies mājās, vai tas bija lielais pesimisms, ka ilgi nepastāvēsim, to ir grūti pateikt, bet iznākumā latviešu sabiedrība radīja iestādījumus īsam laikam. To norāda, piemēram, interesantais fakts, ka kultūras dzīves vadībai tika radīti izpildoši organi (Kultūras birojs, vēlāk Izglītības birojs un Apgāds) un naudu vācēji organi (Kultūras fonds), bet nekas ilgstošam darbam. Visu darbinieku laiks tika noteikts ļoti īss — tikai viens gads un līdzekļu plāni tikai vienam budžeta gadam. No organizāciju veidošanas laika pagājis samērā daudz gadu, un mēs redzam latviešu sabiedrībā vēlēšanos radīt iestādījumus ilgstošai darbībai. Šajā sakarā arī Latviešu institūta izveidošana uzskatāma nevis par kādas jaunas organizācijas radīšanu, bet gan par centrālās organizācijas darbības padziļināšanu. Latviešu institūts ir sabiedrības pasākums — ilgstošāku problēmu apskatei un atrisināšanai.

Tieši šo apstākļu dēļ ir nevietā runāt par kādu parallēlismu sakarā ar Latviešu institūta izveidošanu. Skatoties mūsu centrālo organizāciju uzbūvēs, nav neviena iestādījuma, kas veiktu to, ko var veikt institūts. ALA kultūras biroja eksperti izdarīja ļoti rūpīgu studiju šajā jautājumā pirms institūta projekta sagatavošanas. Tas atklāja, ka mums gan ir atsevišķas profesionālas organizācijas, darba kopas, baltiešu sadarbības organizācijas, bet nekas tāds, kas veiktu institūta uzdevumuts. Tas nenozīmē, ka mums nebūtu atsevišķi zinātnieki, kas nebūtu pētījuši mūsu sabiedrību un nebūtu notikušas sanāksmes un konferences par šiem jautājumiem, bet tam visam bijis gadījuma raksturs. Institūts domāts praktiskam darbam. Ikviens institūta uzdevums saistīts ar konkrētiem plāniem un projektiem. Viens no projektiem ir, pēc iespējas ātri apgūt pārskatu par latviešu zinātniekiem ASV un visā pasaulē. Mums ir dati par atsevišķām profesijām, bet cik daudz ir personu, kas nodarbojas ar latviskām zinātnēm un kā tie izveidoti? Tas ir pirmais solis, ja domājam par latviešu zinātnieku konferenci, vai gribam sastādīt rakstu, kas būtu pieejams studentiem un jaunajiem zinātniekiem, kas interesējas par latviešu jautājumiem. Kā tālāks projekts šajā virzienā būtu visu latviešu saraksta sastādīšana ASV, Kanadā vai Austrālijā. Modernās technikas ietvaros tas ir pārvarams pasākums, un citas tautības, kuŗām ir šāds saraksts, atradušas to par noderīgu un svarīgu kopības uzturēšanai. Kāds cits projekts ir — Latviešu pareizrakstības vārdnīcas darba nobeigšana un izdošana. Pēdējos gadu desmitos nākuši klāt neskaitāmi jauni latviešu vārdi un jāsastopas ar jēdzieniem, kuŗiem nezinām latviskos apzīmējumus. Jaunā vārdnīca ir nepieciešama, lai nerastos apstākļi, ka katrā zemē sāks runāt un rakstīt citādāku latviešu valodu. Šādu pasākumu nevar veikt viens valodnieks, bet tas iespējams tikai kollektīvi. Šo darbu iesākusi Latviešu valodas komisija, kas darbojas pie Kultūras biroja. Šis ir pirmais solis institūta darbā. Šajā virzienā tālākais solis varētu būt par Latviešu enciklopēdiju. No pēdējā Latviešu enciklopēdijas izdevuma pagājis labs laiks, un tas sen nav vairs pieejams. Daudz kas ir novecojies un mainījies. Ja gribam vidējai un jaunākai paaudzei radīt pieejamu rokas grāmatu par Latviju un latviešiem, tad enciklopēdija nepieciešama.

Latviešu institūts nerada parallēlismu kultūras dzīvē un neaizstāj nevienu no līdzšinējiem pasākumiem. Taisni otrādi, mums visiem pienākas kāpināt kultūras dzīvi. Nav kultūras dzīves nozares, kur nevarētu darīt vēl vairāk. Kultūras dzīvē nepieciešamas jaunas darba rokas. Latviešu institūts, kā ikviens cits latviešu centrālo organizāciju pasākums, domāts sadarbībai. Tā darbinieki būs gatavi uzklausīt visus mūsu sabiedrības ierosinājumus un ieteikumus. Kultūras dzīves problēmas ir mūsu visu problēmas. Liksim kopā mūsu galvas visi.

J. E.

Rota, rota, skaista rota —
Kas to skaistu darināja?
To darīja veikli pirksti,
Pati daiļa nesējiņa.

ROTAS

ZELTKALIS
ALEKSANDRS GUGANS
25 Moccasin Trail, Don Mills, Ont.
Tālr. 444-4033

A. KRISTAPSONS & CO.

gaļas izstrādājumu veikals un darbnīca

1095 Queen St. E. Toronto, tālr. 466-5152

Osvalds Indzers

EXCLUSIVE DELICATESSEN CO.

Zivju pārstrādāšanas uzņēmums
43 MULOCK ST. TORONTO 9, ONT.
Tālr. 766-6007 *Berta un Jēkabs Miškins*

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave., (pie Broadview Ave.)
Toronto 6, Ont.

Tel. 465-9905
Ausma Miķelsone

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

LAIMON'S AUTO SERVICE

603 Gerrard St. East, Toronto 8, Ont.

tālr. 466-0540

CREST FLORISTS

Nosūtām ziedus arī uz ārzemēm
567 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7
tālr. 487-0491, mājās 223-4484
Elmāra Gulbis

PAVASARA

delikatešu veikals un konditoreja

361 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. 531-7353 *S. Cukuls*

Guildcraft Floors

702 WESTON RD., TORONTO, ONT.

Telefons 769-4154

A. EGLITIS TV Rentals

161 A Roncesvalles Ave., Toronto 3

tālr. 537-1401

ziggy's

fantastic foods

Līdzšinējais TIP-TOP MEATS delicatessen

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu visiem mūsu klientiem, draugiem un līdzstrādniekiem novēl

ZIGG'Y FANTASTIC FOODS

vadība un darbinieki.

1727 Bloor St. W. (pretim Keele pazemja stacijai) ● Yorkdale Shopping Centre ● Fairview Mall ● Ziggy's at Sherway Gardens ● Scarborough Town Centre ● Bramalea City Centre ● Huron Square Shopping Centre, Cooksville, 2500 Hurontario St. ● Westcliffe Mall, Hamilton, Mohawk Rd. & Upper Paradiese ● un šādos LOBLAWS veikalos: 480 St. Clair Ave. West ● 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) ● Eastgate Square ● Stoney Creek White Oaks Plaza, London ● 596 Montreal Rd., Ottawa ● 2085 Carlingwood, Ottawa ● 2241 Riverside Dr. (Billings Bridge), Ottawa ● 1040 Princess Street, Kingston.

Dziesmu ansambļiem, skolai, jaunatnei

Austras Plampes

DZIESMU KAMOLIŅŠ 1. DAĻA

145 vairākbalsu meldijas un teksti $3.00

DZIESMU KAMOLIŅŠ 2. DAĻA

130 vairākbalsu meldijas un teksti $3.00

ROTAĻAS AR DZIEDĀŠANU

27 rot. sīki izp. apraksti un zīmējumi $2.00

5 Stag Hill Drive, Apt. 104
Toronto, Ont. Canada M4B 1K7

PAVASARA **LE 1-7353**

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. **Īpašnieks St. CUKULS**

Rabenvater®

Fine Bitters

Gards un labdarigs

jūsu labsajūtai, kopā ar vēsu alu vai vienkārši pirms un pēc maltītes!

Dabūjams LCBO veikalos — Nr. 1888C

Latvijas žīdi Izraēlā

Zīmīgu norādījumu par atšķirībām, kādas pastāv starp Latviju un citām Pad. savienības okupētajām un paklautajām zemēm, britu lielajā presē ievietojis Sunday Telegraph korespondents no Telavivas Ašers.

Lielais immigrantu skaits, kas kopš 1971. gada no Pad. savienības ieplūduši Izraēlā — apm. 90.000, kam nākamos gados vēl var pievienoties apm. 120.000 citu, sagādā ne mazumu galvas sāpju Izraēlas valdībai. Smagākā problēma esot izvietošana un attiecīgu darbu sameklēšana. Korespondents min divus gadījumus. Pirmajā kāda māte ar dēlu un meitu esot izkāpuši no lidmašīnas tik eleganti tērpušies, it kā nāktu tieši no modes salona; viņu bagāža koferos esot bijusi labākās kvalitātes un viņu izturēšanās — nevainojama. Viņi runājuši vistīrākā angļu valodā un teikuši, ka nākot no Latvijas. Otrs gadījums — turpat aiz šiem Latvijas žīdiem stāvējis kāds Taškentas žīdu pāris; vīrs bijis tērpies bij. sarkanarmijas kareivja mētelī un ādas cepurē, bet sievai ap pleciem bijis adīts lakats, ko tā neesot noņēmusi pat Telavivas karstajā saulē . . .

Izraēlas valdības pārstāvji šiem immigrantiem varējuši piedāvāt dzīvokļus un darbu tikai jaunajā tuksneša pilsētā Negevā. Jaunais Latvijas žīds, kam bijis augsts zinātnisks grads, darbu un dzīvokli bez vārda runas pieņēmis. Taškentas žīdi to noraidījuši, teikdami, ka Negevā — tuksneša vidū, nebūšot tādi darba un dzīves apstākļi, kādi tiem piesolīti privātās vēstulēs. Tikai ar lielām grūtībām ierēdņiem izdevies šo ģimeni pārliecināt, ka arī Jaunajā Negevas pilsētā vajadzēšot skārdniekus un citus amatniekus. Tomēr tieši šie akadēmiski izglītotie immigranti, kāds, piem., ir minētais Latvijas žīds, sagādājot Izraēlai vislielākās izvietošanas grūtības.

Izraēlai visvairāk trūkstot techniskо darbinieku un vienkāršo strādnieku. Ieceļotāji bieži vien esot gados jau paveci, ar ļoti izciliem dotumiem zinātniskā darbā, vai arī jau pazīstami mākslinieki, kam grūti atrast piemērotu darbu Izraēlas ierobežotajos apstākļos. Tā arī pazīstamajam baletnieku pārim Panoviem neesot izredžu dejot Izraēlā, jo tur esot tikai viena neliela baleta grupa, kurā abi izcilie dejotāji neiederoties. Tā nu Galinai un Valerijam Panoviem esot jāmeklē dejošanas iespējas ārpus Izraēlas; tie pirmo reizi dejošot decembrī Filadelfijā.

Īpatnējā stāvoklī esot Gruzijas žīdi, kas pretojoties Izraēlas valdības nodomiem viņus izvietot pa visu Izraēlu. Tie panākuši, ka viņus atstāj vienkopus, un uzrādījuši jau lieliskus saimnieciskus panākumus. Ja īstenosies Pad. savienības solījums par 60.000 žīdu izlaišanu uz Izraēlu, tad to izvietošana un nodarbināšana bez Amerikas žīdu materiāla atbalsta neesot domājama.

al

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Jauns abonents △ pagarinājums △

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5
Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.
Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait.

921-7121

Ja esat nodomājuši iegādāties

jaunu 1975. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE **Tālr. HO 6-1131**

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

Saviem radiem un draugiem Latvijā

Jūs varat nosūtīt

PARTIKU ▪ RUBĻU CERTIFIKATUS
AUTOMOBIĻUS ▪ MOTOCIKLETUS

Tuvāka informācija
DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College St., Toronto. Tel. 921-7121

Audzinātāja
MĀRTIŅA CELMA

kultūrvēsturiskais stāsts

„GRAUDNIEKI"

iznācis. Harija Laķa ilustr.,

280 lappuses un cena $6.60.

Pasūtinājumus pieņem

Ed. Putniņš,

2152 N. 74 St., Milwaukee, Wis. 53213, U. S. A.

Tīka mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. EINAR CLAUSEN Ltd., Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramalea, tel. 459-0760

Daugavas Vanagu nams
125 BROADVIEW AVE
Tel. 465-5225
Daugavas Vanagu klubs
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽADIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk. piektd. un sestd. no pl. 12 — 1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

Town & Country R. E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

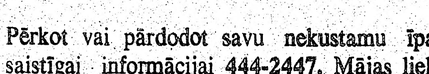

41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

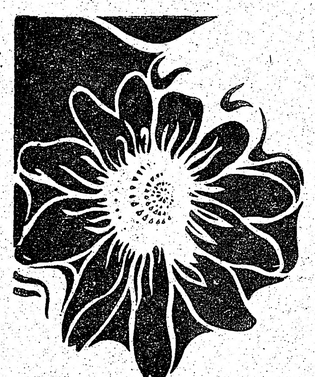

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas.
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING
- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

Īpašnieks Artūrs Mīme
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
2226 Dundas St. W.
Toronto. M6R 1X3

VALUDE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkaļi
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $10.00 mēnesī
23" $10.00 mēnesī
krāsu $18.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401
805 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televīzijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.
Ātra apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont.,

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

LATVIŠKI KAPA AKMEŅI

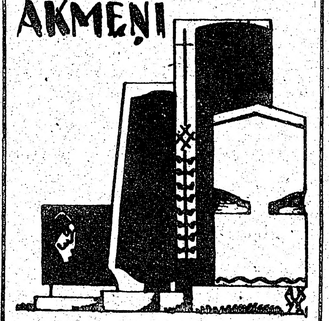

latvieša izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

Dāvināsim latvisku dāvanu Ziemas svētkos!

LAIKRAKSTU LATVIJA AMERIKĀ

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu uz vienu gadu, sākot ar š. g. 21. decembra numuru

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

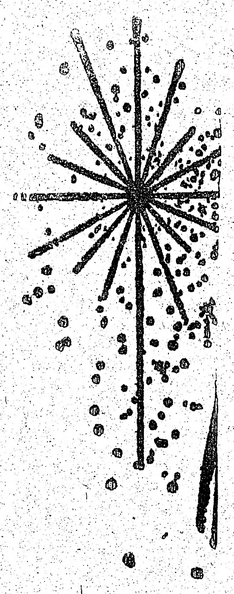

Nosūtu $21.- par savu dāvanu Latvija Amerikā Publishing Ltd., 125 Broadview Ave., Toronto Ontario, M4M 2E9

Lūdzu sūtīt man kā latviskās dāvanas devējam „LATVIJU AMERIKĀ par speciāli pazemināt cenu uz vienu gadu $17.- gadā.

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

.....

☐ Jauns pasūtinājums
☐ Abonementa pagarinājums uz 1 gadu.

Kopā nosūtu $.....

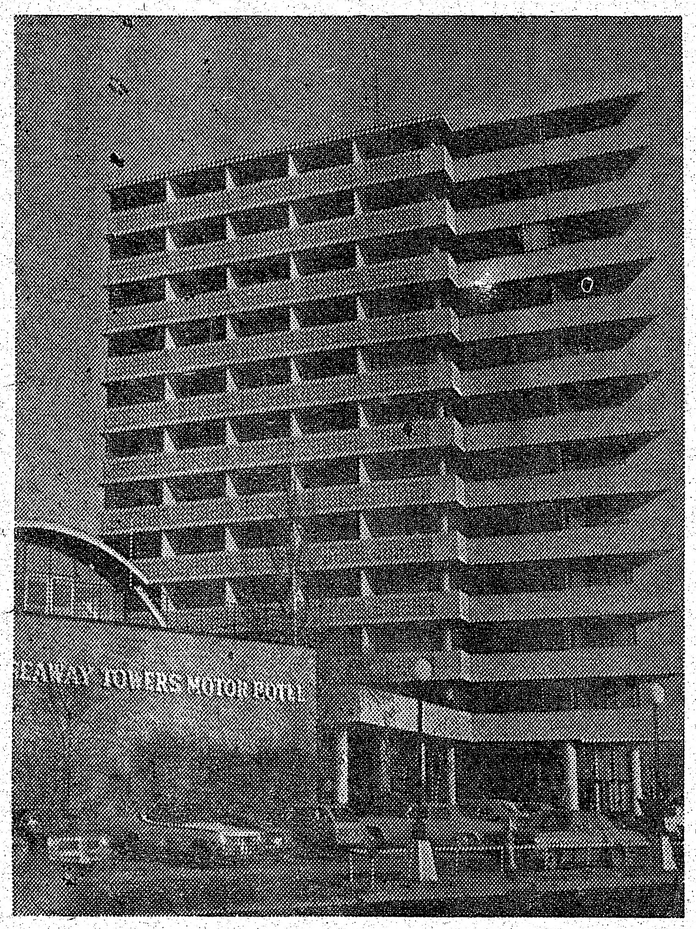

Seaway Towers viesnīca Toronto, kur notiks Kanadas DV 25 gadu atceres svētku balle. Deju zālē (Cofederation Hall) var uzņemt 700 viesu. Foto: J. Ligers

Ziemsvētki eglītes gaismā

DV TORONTO NODAĻAS SAIMEI

eglītes sarīkojums DV namā risinājās divus vakarus — 14. decembrī pieaugušiem un 15. dec. bērniem. Pieaugušo eglītē pulcējās ap 80 apmeklētāju, svētbrīdi vadot mācītājam A. Briedim. Kopdziesmām klavieru pavadījumu spēlēja Dr. S. Treilona. Viesus uzrunāja DV Toronto nodaļas priekšsēdis V. Plūdons. Priekšnesumu programmā, ko vadīja O. Zvirgzdgrauds, ar deklamācijām piedalījās Anete Bencone, bet deju kopas Daugaviņa mazie dejotāji Māras Blizardes vadībā nodejoja vairākas tautas dejas. Nodaļas vanadzes bija klājušas cienasta galdu. Notika apdāvināšana. Veltes saņēma arī klātesošie kaŗa invalīdi.

Bērnu eglīte bija pulcinājusi 88 apmeklētājus, no kuŗiem 33 bija bērni līdz 12 gadiem. Ievadījuma svētbrīdī Tonijas Krūkas stāstiņu un lūgšanu nolasīja Maija Ķuze, kas vadīja arī programmas daļu. Bērnu deklamācijās piedalījās Daina un Jānis Gulbji, Dace un Skaidrīte Ķuzes, kas spēlēja arī stabulītes duetu, Vija Purmale un Sandra Dzirkale. Meiteņu kvartets (Silvija Aveniņa, Laura Zariņa, Anna Broka un Sandra Dzirkale) dziedāja Ziemsvētku dziesmas, klavieru pavadījumu spēlējot Pēterim Zariņam. Laura Zariņa vēl spēlēja klavieŗu solo, bet Daina Gulbe dziedāja tautasdziesmas pašas kokles pavadījumā. Daugaviņas mazie dejotāji 3 pāŗu sastāvā dejoja tautas dejas.

Ziemsvētku vecītis (A. Šterns) izdalīja bērniem dāvanas. Par bērnu un pieaugušo pacienāšanu rūpējās A. Magones vadītā vanadžu kopa.

SV. ANDREJA DRAUDZES

bērnu eglītes sarīkojums 15. decembrī sākās ar bērnu dievkalpojumu baznīcā, ko vadīja māc. J. Cālītis, svētdienas skolas bērniem piedaloties ar evaņģelija lasījumiem un 2 bērnu koŗa dziesmām E. Kivles vadībā. Pie altāŗa visu dievkalpojuma laiku bija Betlēmes skats. Skaidrīte Leja kuplināja dievkalpojumu ar divām solo dziesmām. Pēc dievkalpojuma ap 250 dalībnieku pulcējās baznīcas zālē, kur rež. H. Miķelsons bija sacerējis un iestudējis uzvedumu Ziemsvētki Sidrabenē, dekorācijas gatavojot L. Kleperei, bet mūzikālo daļu un dejas iemācījusi Irma Kajaka-Ķeniņa. Kostīmus bija gatavojuši bērnu vecāki un skolotāji. Uzveduma izkārtotāja bija svētdienas skolas pārzine A. Cēbere. Pēc izrādes ieradās Ziemsvētku vecītis (H. Miķelsons) ar dāvanām. Draudzes dāmu komiteja ar priekšnieci I. Vaivari un bērnu vecākiem bija rūpējusies par cienastu.

AUSTRUMU DRAUDZES

eglītes sarīkojumu 15. decembrī Sv. Barnaba baznīcas zālē ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Briedis, ierodoties 150 apmeklētājiem. Bērni bija sagatavojuši 18 priekšnesumus — deklamācijas, klavieŗu spēli un koŗa dziesmas, programmas norisi vadot A. Saulītim. Deklamācijas bija sagatavojušas svētdienas skolas skolotājas Daina Zilāne un Anita Ziedāre, talkā nākot arī Zigridai Ābelei. Ziemsvētku vecītis (Edg. Ābele) izdalīja svētku dāvanas 70 bērniem līdz 12 g. veciem. Nobeigumā bija cienasta galds lieliem un maziem.

TĒRVETES 19. SKAUTU VIENĪBAS EGLĪTE

notika 8. decembrī Toronto Latviešu namā. Programmā bija svētbrīdis, mazskautu un skautu priekšnesumi. Viesu vidū bija jendas skautu priekšnieks E. Dāvidsons, kas pasniedza sekmīgas darbības apliecības mazskautu, skautu un dižskautu pulciņiem, kā arī Tērvetes vienībai. Bija ieradies arī kanadiešu skautu novada priekšnieks Edm. Ozols. Vienības vecāku padome bija rūpējusies par cienasta galdu.

E. O.

Lielais prieks

(Pārnesums no 1. lp.)

tijumā velti meklējusi cilvēka acs. Tur skan balsis, ko ikdienā nedzirdam, ko pat ar visjūtīgākiem instrumentiem nevaram saklausīt. Uz šo brīnumu pasauli durvis mums atveŗ tikai bērna paļāvīgā ticība, bērna skats, kas sniedzas pāri kritiskā saprāta celtajiem aizspriedumu žogiem. Bērna ticība aizsniedz esību, kas nav pakļauta fizikas, bioloģijas un antropoloģijas likumiem.

Tikai ar bērna tīro prieku mēs varēsim priecāties arī par Pestītāja nākšanu pasaulē, un līdz ar debesīgām balsīm liecināt: „Gods lai ir Dievam augstībā, . . . Miers virs zemes... Un cilvēkiem labs prāts . . .”

Tiešām: Kristus ir nācis modināt mūsos mīlestībā iesakņotu godbijību pret Dievu, Dieva labestību, Dieva gudrību, Dieva mērķtiecīgās gribas īstenošanos cilvēces vēsturē.

Kristus ir nācis nest mieru cilvēcei, mieru, kas nenes sev līdz apspiestības važas, bet ko veido mīlestības, līdzcietības un taisnības attieksmes starp cilvēkiem un tautām. Kristus ir nācis modināt labprātību, saderību starp tiem, ko atsvešinājušas dažādas cilvēku izdomātas ideoloģijas un mācības. Tāpēc Kristus vieta cilvēces vēsturē ir neaizstājama. Un ne tikai vēsturē, bet arī katra cilvēka dzīvē, kam sirds pēc gaismas slāpst, kuŗa dvēselē vēl nav izplēnējušas ilgas pēc skaidrības, garīga cēluma, dzīves augstākām atziņām un patiesībām, tīrākas pasaules un tīrākas dzīves.

Pat reliģijas un Dieva noliedzēji nevar noliegt Kristus gara cēlumu un diženumu, Viņa mācības fascinējošo spēku. Viens no redzamākiem franču komūnistiem — Žarodi (Roger Garaudy), piemēram, raksta par Kristu: „Viņš dzīvoja tādu dzīvi, kas cilvēkiem atslēdza jaunus apvāršņus. Pārdzīvojumu, kādu izsaukusi tikšanās ar Viņu, atstāstītāji ietvēruši tēlojumos par vienkāršiem ļaudīm: apspiestiem, pazemotiem, ievainotiem, kas sapņo, ka nu viss ir kļuvis iespējams, jo aklais sāk redzēt; paralizētais — staigāt; izsalkušie tuksnesī saņem maizi; ielas staigulē atkal pamostas sieviete; mirušais bērns atgriežas dzīvē . . . Lai šī labā vēsts līdz beigām piepildītos, bija nepieciešams, lai Viņš, pats ar savu augšāmcelšanos, liecinātu, ka tagad visas robežas ir pārvarētas, arī tālākās — nāves robežas vairs nepastāv. Šajā cilvēkā mīlestībai vajadzēja būt nesatricināmai, cīnītājai . . . Citādi jau tie nebūtu situši Viņu krustā...”

Lai kā Jēzus laikmeta biedri ir izturējušies pret Viņu, vēsts par Viņa piedzimšanu mums dāvā apskaidrotu prieku, jo tā liecina, ka Dievs mūs nav aizmirsis, ka Dievs vēl joprojām mūs gaida. Un ceļš pie Dieva sākotnēji ir ceļš uz Betlēmi. Iesim šai ceļā bērna paļāvīgā ticībā, raugoties pasaulē ar bērna gaišām acīm.

Vienoti darbā - Latvijas brīvībai

Šo saukli izvēlējusies Kanadas DV 25 gadu jubilejas sarīkojuma rīcības komiteja lielajiem DV svētkiem Kanadā, kas ar savu plašo programmu sāksies 1975. gada 3. maijā, bet pabeigsies 11. maijā. Tuvāk programmas izkārtojumu pārrunāja rīcības komitejas sēdē 11. decembrī DV namā priekšsēdes Baibas Šmitas-Kalējas vadībā.

Sarīkojuma ievadījumā 3. maijā Bilkforda kolledžas auditorijā notiks A. Grīna 4 cēlienu tautas lugas dziesmu spēle Kalēja līgava izrāde DV teātŗa iestudējumā ar DV vīru koŗa piedalīšanos. Režisors E. Krauģiņš, bet izrādes konsultanta pienākumus veiks režisors G. Vērnieks no Montrealas. 4. maijā atklās mākslas izstādi Dominiona centra telpās I. Magona izkārtojumā. Izstādes godalgām paredzēti 1000 dol.; tā notiks tikai Kanadas apmērā. 5. maijā DV namā notiks kultūrāls sarīkojums, kuŗā ar referātu aicināts piedalīties DV Rietumvācijā valdes priekšsēdis J. Leitītis. Paredzēta filmas Tauta tuvumā, tauta tālumā u. c. izrādes. 6. maijā DV namā Kurzemes cietokšņa piemiņas sarīkojums Kurzemes degošais krasts, sakarā ar 30 gadu varonīgo kauju atceri. Runās tā laika notikumu liecinieks E. Robežgruntnieks. Sarīkojumu kārtos DV Kanadā valdes kultūras daļas vadītājs J. Gailītis. 7. maijā DV saimes sasaukšanās vakars DV namā nodaļas priekšsēža V. Plūdona un sarīkojumu daļas vad. O. Zvirgzdgrauda izkārtojumā. 8. maijā visu konfesiju svinīgs dievkalpojums, par kuŗa izkārtošanu rūpēsies A. Kalviņš. Dievkalpojumā dziedās DV vīru koris Kanadā. Vakarā DV namā organizāciju pārstāvju un kanadiešu viesu pieņemšana.

DV vīru koŗa un vanadžu koŗa Zīle koncerts Kanadas vanadžu priekšnieces Monikas Jomānes izkārtojumā notiks 9. maijā Harbord kollēdžā, bet DV namā jauniešu sasaukšanās balle LNJAK un DV jauniešu izkārtojumā K. Jansona vadībā. Deju mūziku spēlēs Jaunie runči no Hamiltonas. 10. maijā DV namā Kanadas DV nodaļu delegātu sapulce ar turpinājumu nākošā dienā. Tajā pašā laikā notiks Kanadas vanadžu un jaunatnes salidojums. 10. maija pēcpusdienā Džarvis kolledžā vokālo, instrumentālo ansambļu un solistu sacensības J. Gailīša un komp. I. Saksa izkārtojumā. Šīs dienas pēcpusdienā DV namā savukārt iecerēta rakstnieku pēcpusdiena, kuŗu izkārtot aicināta Tonija Krūka. Vakarā Seaway Towers viesnīcā notiks lielā svētku balle, kuŗā spēlēs Runči trimdā A. Grīnberga vadībā. Atbildīgais vadītājs A. Kalviņš.

Džarvis kolledžā 11. maijā paredzēts Kanadas DV 25 gadu atceres akts ar Jundu un programmu. DV svinīgo solījumu aicināts lasīt bij. DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka. Sekos jauniešu lieluzvedums, kuŗu kārtos A. un J. Rītiņi.

Svētku izskaņas vakaru rīkos DV namā. Rīcības komiteja bija ieskatos, ka būtu vēlamas arī sporta spēles, tās lūgs izkārtot J. Treiju. DV namā atradīsies informācijas centrs. Par informācijas izplatīšanu gādās N. Brasliņš, bet Svētku vadoni sakārtos R. Norītis. Nākošā rīcības komitejas sēde 23. janvārī pl. 7.30 vakarā DV namā.

O. K.

Vēlu priecīgus svētkus un panākumiem bagātu Jauno gadu draugiem un sabiedriskā darba kollēgām tuvumā un tālumā.

OSVALDS KĻAVENIEKS

Architekts GASTONS KORULIS

sveic draugus Ziemas svētkos,

nosūtot apsveikuma kartīšu vietā

ziedojumu Toronto latviešu ģimnazijai.

Laikraksta lasītājiem, sludinājumu devējiem un līdzstrādniekiem

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS

no vēl LATVIJA AMERIKĀ REDAKCIJA un IZDEVNIECĪBA